

kül

- 52 -

1981.01.13.

21.44 130181 1672

-. -

sk0065 4 800 mtik1066

mai külpolitikai hireink tartalomjegyzéke: sk0061-0065-1g

sk0061 amerikai szenátus /1. rész/

sk0062 amerikai szenátus /2. rész/

sk0063 tartalomjegyzék 1.

sk0064 tartalomjegyzék 2.

sk0065 tartalomjegyzék 3.

im bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: patak károly
heltai andrás
barabás miklós
- v é g e -

21.44 130181 0495

-. -

21 56 dl

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. január 14. kül. s z e r d a

sk0001 2 230 mtik1001

várható

1980. január 14. /mti/

teherán: parlamenti szavazás

tel aviv: felújítják az „autonómia-tárgyalások,, -at

san salvador: fejlemények

brasilía: trudeau tárgyalásai

gr pk

07.06 140181 0218

Fi

-. -

sk0002 2 230 mtik1002

namibia - ensz /1.rész/

kurucz jános, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

genf, 1981. január 14. /mti/ - a dél-afrikai küldöttség eleve azzal a feltett szándékkal érkezett a genfi tárgyalásokra, hogy lehetővé teszi az ensz namibiai rendezési tervének végrehajtását. ezzel kudarcra ítélte a hivatalosan szerdán véget érő konferenciát, amelyet az ensz, és személy szerint kurt waldheim főtitkár kezdeményezett, abból a célból, hogy a dél-afrikai kormányzat által megszállt namibia még az idén elnyerje függetlenségét.

megbízható források szerint brand fourié, a dél-afrikai külügyminisztérium igazgatója genfben magánbeszélgetések alkalmával félreérthetetlen célzásokat tett arra, hogy pretóriai hatalmi körökben még mindig nem döntötték el: van-e egyáltalán nyomós okuk az ensz rendezési terv végrehajtásának gyors elfogadására. pretória a nyugati hatalmak ösztönzésének engedve már 1978-ban elfogadta - elvben - a rendezési tervet, de azóta mindent megtett a végrehajtás késleltetése érdekében. *L. f.*

a világszervezet namibiával foglalkozó illetékesei abban reménykedtek, hogy a dél-afrikai rendszer és a swapo képviselőinek első személyes találkozása olyan légkört teremthet, amelyben elmozdíthatóvá válik a holtpontról az ensz-re súlyos teherként neveződő namibiai rendezési ügy. a konferencia hét napja azonban terméketlen vitatkozással telt el, ami szöges ellentétben állt a swapo és az ensz törekvésével. /folyt./

ku/zsa pk

07.14 140181 1468

-.-

sk0003 2 230 mtik1003

namibia - ensz /2.rész/

a kudarc közvetlen oka az volt, hogy a dél-afrikai küldöttség, amely a pretóriai kormány önkényes lépése folytán a senkit sem képviselő namibiai „belső pártok”, megbizottaiból állt, elfogadhatatlan követelésekkel lépett fel. így „előzetes bizonyítékokat”, követelt az ensz-től arra, hogy a rendezési terv végrehajtásában „nem lesz részrehajló a swapo javára”, „ugyanakkor

Fi

kijelentették: annyira bizalmatlanok az ensz-szel szemben, hogy hosszabb időre van szükségük az általuk várt bizonyítékok elfogadhatóságának eldöntéséhez. a küldöttség vezetője, danie hough, a pretóriai kormány namibiai helytartója, megpecsételte a konferencia sorsát, amikor kedden kijelentette: nem érett meg még az idő a rendezési terv végrehajtására.

a namibiai főköormányzó vezette küldöttség a konferenciát elsősorban arra használta fel, hogy - egyre erőszakosabban - a délnyugat-afrikai delegáció szerepét alakítsa, olyanét, amely „független pretóriától” különösen a „belső rendezésben”, kormányra jutott demokratikus turnhalle szövetség akarta bebizonyítani, hogy nem a pretóriai kormány bábja, hanem önálló döntéseket hozó politikai erő, amely épp annyira igényt tarthat a namibiai nép képviselőjének címére, mint a swapo. önállóságukat azonban egyebek között az a körülmény is megkérdőjelezi, hogy namibia valamennyi fontosabb kormányzati ügyében, beleértve a diplomáciát, a pretóriai kormány hozza a döntéseket.

ami a világszervezet állítólagos „részrehajlásának”, vádját illeti, brian urquhart brit diplomata, az ensz főtitkárhelyettese, a konferencia elnöke, genfben többször is megismételte: a swapo-t a namibiai nép egyetlen törvényes képviselőjének tekinti az ensz, azonban a rendezési terv végleges elfogadása után, a több hónapos átmeneti időszakban, valamint a választási kampány idején valamennyi induló párt azonos jogokat fog élvezni. mivel pretória eleve nem akarta aláírni a tizszünetet, a dél-afrikaiak és a belső pártok képviselői eleve elengedték a fülük mellett a brit diplomata szavait.

ku/zsa pk

07.20 140181 2061

-.-

sk0004 2 230 mtik1004

rövid hírek

colombo caracasban

caracas, 1981. január 14. /dpa/ - emilio colombo olasz külügyminiszter négynapos hivatalos látogatásra kedden venezuelába érkezett. tárgyalásainak középpontjában a két állam kapcsolatai állnak, főleg az olajban gazdag venezuela és olaszország technológiai együttműködésének lehetősége a petrokémiai ágazatban.

Fi

hall kitüntetése

new york, 1981. január 14. /adn/ - hetvenedik születésnapja alkalmából karl marx érdemrenddel tüntették ki gus hallt, az egyesült államok kommunista pártja főtitkárát. erich honeckernek, az nszép kb főtitkárának, államfőnek a nevében az ndk washingtoni nagykövete nyújtotta át a magas kitüntetést.

262 halott

macapa, 1981. január 14. /dpa/ - a legújabb jelentések szerint 262 halottja van annak a hajószerecsétlenségnek, amely a múlt héten történt az amazonas egyik mellékfolyóján. hetvenegy embernek még mindig nem akadtak a nyomára. állítólag a hajó fedélzetén hatszázan tartózkodtak, holott csak 150 utas szállítására építették a vízijárművet.

rp pk

07.30 140181 1067

-.-

sk0005 2 230 mtik1005

rövid hírek

genscher

algír, 1981. január 14. /afp/ - hans-dietrich genscher nyugatnémet külügyminiszter kedden befejezte háromnapos algériai látogatását és elutazott algírból. algériai kollégájával, mohamed szeddik benjahia külügyminiszterrel folytatott tárgyalásairól szólva genscher megállapította, hogy „az nszk és algéria azonosan közelíti meg a nemzetközi problémákat... genscher látogatása idején algériai-nyugatnémet gazdasági együttműködési vegyesbizottság megalakításáról írtak alá megállapodást, amelynek alapján az nszk megerősítette gazdasági jelenlétét az algériai piacokon.

trudeau

brasília, 1981. január 14. /afp/ - pierre elliottrudeau kanadai miniszterelnök kedden este megérkezett a brazil fővárosba. a kanadai kormányfő ausztriában, nigériában, szenegálban, brazilban és mexikóban tett körútjának célja kettős: egyrészt előkészíteni hivatott a júniusban mexikóban felújítandó ugynevezett észak-dél párbeszédet, másrészt pedig a hét legfejlettebb nyugati tőkés ország júliusra ottawába tervezett csúcstalálkozójának előkészítését szolgálja.

F

holland- kina

hága, 1981. január 14. /upi/ - a holland kormány kényszerűségből - kínai nyomásra - ismét foglalkozni fog a tajvannak eladni tervezett két tengeralattjáró ügyével. hágai források szerint azonban valószínűtlen, hogy a holland kabinet enged a kínai nyomásnak és eláll a tajvannal tervezett üzletitől.

ghali

mexikóváros, 1981. január 14. /afp/ - butrosz ghali egyiptomi külügyi államminiszter kedden hivatalos látogatásra mexikóba érkezett, ahol a tervek szerint tárgyal José López Portillo elnökkel, valamint mexikói kollégájával is.

robbanóanyag

bologna, 1981. január 14. /afp/ - robbanóanyaggal teli bőröndöt találtak kedden bologna pályaudvarán egy expresszvonaton. a taranto - milánó között közlekedő vonat egyik fülkéjében lévő bőröndben nyolc palack volt teli zselatinszerű robbanószerrel, valamint egy géppisztoly és egy vágott csövű fegyver. a „csomag” tulajdonosa után folyik a nyomozás. emlékeztet, hogy távoly augusztus 2-án hatalmas robbanás pusztított a bolognai pályaudvaron és következtében 85 ember vesztette életét.

fg pk

07.34 140181 2194

-.-

sk0006 2 230 mtik1006

carter - salt

washington, 1981. január 14. /upi/ap/reuter/afp/dpa/ - fehérházi ténykedésének befejeződése előtt egy héttel carter amerikai elnök a második salt-szerződés fontosságát hangsúlyozta és a megállapodás ratifikálására ösztönözte a kongresszust. az elnök a fegyverzetellenőrzési és leszerelési hivatalnak a törvényhozás elé kedden terjesztett éves jelentéséhez csatolt levelében vette védelmébe a stratégiai fegyverkorlátozást.

carter véleménye szerint a kongresszusnak az elnökválasztást követő év „viszonylagos nyugalma” kell felhasználnia arra, hogy „olyan elfogadható salt-ii szerződést” dolgozzon ki, amelyet a szenátus kész ratifikálni. a bécsben 1979. júniusában carter és

F

brezsnjev által aláírt salt-ii megállapodás szenátusi ratifikációs vitáját a távozó elnök tavaly januárban a szovjetunió afganisztáni akciójának ürügyén felfüggesztette, de tény, hogy akkor nem is volt esély arra, hogy a szenátorok törvényerőre emelik a szerződést.

Leveleiben az elnök azt írta, hogy a salt „fontos saját nemzetbiztonságunkra nézve, és egyúttal a megállapodás szövetségeseink óhaja is,„ szerinte a második stratégiai fegyverzetkorlátozási szerződés sikerétől függ más - például a vegyi fegyvereket betiltó, vagy a nukleáris fegyverkísérletek általános és teljes beszüntetéséről rendelkező - megállapodások sorsa is. az atomfegyverek ellenőrzésére tett erőfeszítések tavaly azért kerültek - megfigyelése szerint - „mély válságba,„ mert az amerikai szenátus nem ratifikálta a salt-ii-t. carter fehérházi utóda, a republikánus reagan, eddigi megnyilatkozásai szerint, a salt-ii szerződést mostani formájában nem fogadja el és új megállapodásról kíván tárgyalni a szovjetunióval.

a hét nap múlva távozó carter elnök szerdán este mondja el a nemzethez intézendő bucsubeszédét az elnöki rezidencia „ovális terméből,„

rp ai pk

07.37 140 181 1878

-. -

sk0007 2 230 mtik1007

kina-marxizmus /1.rész/

éliás béla, az mti tudósítója jelenti:

peking, 1981. január 14. /mti/ - a zsenmin zsipao „nincs lerövidített út a marxizmus tanulmányozásában,„ című szerdai cikke kifejti, hogy az elmúlt években a kínai kommunista párt sok kerülőutat tett, rengeteg hibát vétett és számos kudarcot szenvedett el. a hibák és a kudarcok elméleti oka abban rejlik, hogy a párt tagjai nem tanulmányozták alaposan, rendszeresen és teljességében a marxizmus elméletét, a leegyszerűsítés, a lerövidítés és az idézgetés módszeréhez folyamodtak.

ez a módszer uralkodott el az ötvenes évek második fele óta, s a vezetők az elmélet alapos tanulmányozása, az elmélet és a gyakorlat összevetése helyett összefüggéseiből kirágadott idézetekkel igazolták és kísérelték meg alátámasztani saját céljaikat és elgondolásaikat. ugyancsak idézetekkel vették fel a harcot mindazok

fi

ellen, akik felhívták a figyelmet hibáikra. az eredmény az lett, hogy a pártban a marxizmus pragmatikus célokat szolgáló hittételek halmazává, szent és sérthetetlen előírások gyűjteményévé, tudományellenes merev dogmákká vált.

a kulturális forradalom romboló évtizedében minden párttag kezében ott volt az idézetek kis piros könyve, s az emberek rengeteg időt elfecséreltek az idézetek betanulására. az eredmény azonban nem a marxista színvonal emelkedése, hanem annak ellenkezője lett, megkövesedett a gondolkodás. /folyt./

éb/zsa ai pk

07.40 140 181 1443

-. -

sk0008 2 300 mtik1008

marxizmus /2.rész/

- a következmények meggyőzően bizonyítják, hogy az elméletet csak alapos és átfogó tanulmányozás útján lehet elsajátítani - mutat rá a cikk.

- ha a nagy ugrás és a kulturális forradalom idején az öncélu idézgetés helyett a párt vezetői és tagjai komolyan tanulmányozták volna az elméletet, kevesebb lett volna a kitérő és az ostobaság a kínai kommunista párt gyakorlatában, s ma lényegesen jobban élnének az emberek kínában, - írja a zsenmin zsipao.

éb/zsa ai pk

07.43 140 181 0514

fi

-. -

sk0009 2 230 mtik1009

iráni - irak

teherán, bagdad, beirut, 1981. január 14. /mti - afp/reuter/upi/ - a teheráni hadijelentések kedden arról számoltak be, hogy az iráni csapatok a nap folyamán szervezett akciókban a frontvonal több pontján, elsősorban ilam tartományban visszaszorították az iraki egységeket és több száz iraki katonát megsemmisítettek. a pars hírgyűjtő adatai szerint az iraki hadsereg a hét vége óta két harci repülőgépet veszített és az irániak több tankot, csapatszállító járművet, rakétakilövőt, légvédelmi ágyukat és kézi fegyvereket zsákmányoltak.

az iráni hírgyűjtő ugyanakkor arról tájékoztatott, hogy az elmúlt 24 órában az iraki katonák 338 iráni öltek meg, és 44 főt veszítettek, miközben visszaverték az irániak ellentámadásait. az iraki források szerint irán kedden két helikoptert, egy phantom vadászgépet, 24 tankot, három páncélozott csapatszállító járművet, valamint 15 gépkocsit veszített.

x x x

ismeretlen tettesek hétfőn teheránban meggyilkolták manucehr hakim professzort, az iráni bahai vallási kisebbség vezető személyiségét - közölték a tudós barátai szerdán. hakim korábban a teheráni egyetemen tanított mindaddig, amíg tavaly a vallási vezetés be nem zárta a felsőoktatási intézményeket, hogy az iszlám szellemében átdolgozzák a tantervet.

a muzulmánok által eretneknek tekintett bahai szekta tagjai közül az iszlám forradalom győzelme óta sokat kivégeztek, sokan pedig külföldre menekültek.

hj pk

07.46 140181 1498

F

.-.

sk0010 4 230 mtik1010

szovjet filmtörténeti ritkaság

moszkva, 1981. január 14. /mti/ - hamarosan ismét vetítik a szovjet filmszínházak vaszilij zsuravljov, kozmikus utazás, című filmjét, amelyet pontosan 45 évvel ezelőtt mutattak be.

a rendező és alkotócsoportja tudományos-fantasztikus filmjét konsztantyin ciolkovszkij tanácsait figyelembe véve készítette. a nézők szkafanderbe öltözött űrhajósok kozmikus utazását, sima holdraszállását, majd visszatérését követhették nyomon, mindazt, ami akkor még a fantázia világába tartozott. a film újravetítéséről a végső döntést azután hozták meg, hogy szovjet űrhajósok - beregovojev és szevasztjanov - megnézték és szakvéleményezték a 45 évvel ezelőtti alkotást. a két űrhajós nemcsak rendkívül érdekesnek, de helytállóknak is találta a kozmikus utazás ábrázolását: az alkotók a szkafanderektől kezdve a súlytalanság állapotán át a sima leszállásig nagyon is reális, a mai megoldásokhoz hasonló képeket jelenítenek meg filmjükben. /szaszi j./

sj/jp ai pk

07.49 140181 0991

.-.

sk0011 2 300 mtik1011

kenan - ziaul hak

ankara, 1981. január 14. /dpa/upi/reuter/ - ziaul hak pakisztáni államfő kedden tanácskozott kenan evren török elnökkel. megbeszélésükön - a január végén megrendezendő iszlám konferenciára összpontosítva figyelmüket - egyebek között szó esett az iraki-iráni háborúról és az afganisztánhoz fűződő viszonyról.

a találkozó részleteiről az ankarai külügyminisztérium szóvivője részleteket nem közölt.

ziaul hak törökországi látogatása része a pakisztáni vezető körútjának, amelyen több iszlám államot keres fel. ziaul hak csütörtökig tartózkodik törökországban, ahonnan valószínűleg jordániába utazik.

sa mp pk

07.50 140181 0659

F

.-.

sk0012 2 700 mtik1012

1980. legjobb amerikai lemezei

Los Angeles, 1981. január 14. /afp/ - frank sinatra, barbara streisand, és a hanglémeziparban újoncnak számító christopher cross nyerte el kedden a zenei „oscar-díjjal”, felérő grammy díjakat. ezeket az amerikai művészeti akadémia ítéli oda minden évben a legjobb zenei felvételekért.

frank sinatra - idős kora ellenére - tarolt: a „past, present, and future”, /mult, jelen és jövő/ című három nagylemeze nyerte el az „év legjobb albuma”, címet. a „theme from new york, new york” /„new york-i téma”,/ című száma megkapta az év legjobb lemeze, az év legjobb dala, továbbá a legjobb vokális kísérettel hangszerelt lemez díját.

barbara streisand „guilty”, /bűnös/ című albumával ugyancsak az év legjobb albuma címet nyerte el, és a pop-kategóriában „woman in love”, /„szerelemes nő”,/ címet viselő lemeze kapta az év legjobb dala, az év legjobb lemeze díjat, ugyanakkor megkapta a legjobb előadónak szánt díjat is.

christopher cross a pop-kategóriában a legjobb férfiénekessel kijáró díjat szerezte meg, és lemezét egyben az év legjobb lemezfelvételének minősítették.

a rock-kategóriában billy joel kapta meg a legjobb rock-albumnak kijáró díjat „glass houses”, című albumával.

fg mp pk

08.23 140181 1268

--

sk0013 4 230 mtik1013

salvador

san salvador, havanna, mexikóváros, washington, 1981. január 14. /mti - afp/reuter/upi/ap/efe/ - a guatemalai fegyveres erők több egysége kedden állítólag átlépte a salvadori határt, hogy a salvadori junta csapatainak segítségére siessen - jelentik a hírügynökségek.

Fi

guatemalai hivatalos források cáfolták ezt a hírt; közleményük szerint csupán azért vontak össze erőket a salvadori határon, hogy „megakadályozzák a salvadori felforgató elemek behatolását guatemalába... ugyanakkor hondurasi csapatösszevonásokat is jelentettek a salvadori határtérségből.

mint az mti havannai tudósítója írja, a guatemalai és hondurasi erők feltételezett beavatkozása még a salvadori parlamenti képviselők körében is aggodalmat váltott ki. meglepetést keltett honduras magatartása, mivel a hondurasi fegyveres erők vezetése korábban történelmi és politikai okokra hivatkozva a semlegesség szükségességét hangsúlyozta. a különböző jelentések összehasonlításából úgy tűnik, hogy a guatemalai-hondurasi intervenciós erők létszáma 4000 főre tehető, és így a baloldali fegyveres egységeit jelentősen lekötik.

a salvadori hazafiak fegyveres egységei pillanatnyilag „súlyos gondokat okoznak a katonaságnak”, góterábn /a fővárostól keletre lévő morazan tartomány székhelyén/ és zacatecolucában, a san salvadortól alig 50 kilométerre dél-keletre elterülő la paz tartomány központjában - közöttük kedden a fegyveres erők főparancsnokságának sajtóirodája. a katonaság kedden közel egy órán át bombázta zacatecolucát. /folyt./

fp/hj pk

08.45 140181 1559

--

sk0014 4 230 mtik1014

salvador / 2. rész./

a gerillák rádióállomásainak nicaraguában vett adásai szerint a junta-ellenes erők csapatai támadást intéztek kedden la union, az ország legjelentősebb kikötővárosa ellen is.

kedd esti jelentések szerint a haladó erők sztrájkfelhívásához mintegy 150.000 dolgozó csatlakozott.

dr. guillermo ungo, a forradalmi demokratikus front vezetője és a szervezet, valamint a farabundo marti nemzeti felszabadítási front vezetőségének több tagja mexikóvárosban folytat tárgyalásokat a hazafiaknak nyújtandó támogatás lehetőségeiről.

Fi

- a carter-kormányzat felújítja a salvadori juntának nyújtott katonai segély folyósítását - közölték jólétesült kormányforrásból washingtonban. az amerikai kormány december elején négy amerikai apáca salvadori meggyilkolása miatt függesztette fel a 20 millió dollár gazdasági és mintegy 5 millió dollár katonai segély folyósítását. a gazdasági segély folyósítása már december közepén beindult, a katonai támogatás felújítására azonban csak most került sor, elsősorban a baloldal offenzívája következtében. a segély keretében washington a fegyvereken kívül katonai tanácsadókat is küld a juntának, amerikában pedig salvadori tiszteket képeznek ki.

hj pk

08.48 140181 1238

-.-

sk0015 4 300 mtik1015

d,urso-ügy /1.rész/

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. január 14. /mti/ - a "Vörös brigádok" mögött meghuzódó politikai agytröszt újabb sikert könyvelhet el: szerdán a római il messaggero és a genovai il secolo xix. teljes terjedelemben kinyomtatta a terrorszervezet közleményét. ezzel nagy engedményt tettek a terroristáknak éppen aznap, amikor arnaldo forlani miniszterelnök a képviselőház elé áll, hogy a terrorizmussal szembeni „határozottság,, jegyében bizalmat kérjen kormányának.

a kormányzat belső ellentéteiről és megosztottságáról tanuskodik az is, hogy az igazságügyminisztérium börtönfelügyeleti bírói testülete - az, amelyhez d,urso is tartozik - kedden este felhívással fordult a lapokhoz, hogy tegyenek eleget a terroristák követeléseinek és nyomtassák ki a közleményt. egy alkotmányos bírói testület tehát - emberiességi megfontolásra hivatkozva - beláthatatlan következményekkel járó politikai engedményt tett. az avanti!, a kormánykoalícióban részt vevő szocialista párt lapja is felszólította a többi szerkesztőséget, hogy ismertessék a terroristák közleményét. a l,unitá, az okp lapja szerdán joggal állapíthatta meg, hogy „vörös brigádok,, mindinkább részese lesz az olasz politikai játszmának. a terroristáknak d,urso levelel az lehetett a szándékuk - mutat rá - , hogy még inkább hangsúlyozzák és szemléletessé tegyék a kormány tehetetlenségét.

R

pietro ingrao, az okp vezetőségi tagja így fejtette ki nézetét: „a cél világos: be akarják bizonyítani, hogy a demokratikus rend korhadt, nincs rá szükség; vegyék át a szót végre a bandák, legyen az ur a bandák közti háború. ma már akadnak nyilván olyan személyek, csoportok, erők, amelyek gyűlölik ugyan a terrorizmust, de mindinkább az a meggyőződés alakul ki bennük, hogy a demokratikus rendszernek befellegzett, legalábbis nincs jövője. nem zárhatjuk ki, hogy a terroristáknak éppen az a feladatuk: gyalázatos tudatossággal, vagy éppen ostoba eszközként előkészítsék az utat más megoldások, más szereplők előtt,,. /folyt/

se/zsa mp pk

08.58 140181 2062

-.-

sk0016 4 300 mtik1016

d,urso-ügy /2.rész/

a politikai helyzetet élezi az is, hogy a szélsőséges radikális párt mind újabb provokációkat követ el az okp ellen. arra törekszik, hogy „teleplezze,, az okp-t az állampolgárok előtt, mint az olyan politikai erőt, amely „akadályozza,, d,urso kiszabását azzal, hogy elutasítja a terroristák zsarolását. marco pannela, a terroristákkal való alkudozás hívéül szegődött radikális párt vezetője, kedden sajtóértekezletén egyenesen azzal vádolta az olasz pártokat - a szocialista párt kivételével - és az országos lapokat, hogy d,urso főbíró „holttestét szeretnék látni,,. pannela szerint a „vörös brigádok,, közleményei „mérésletről,, tanuskodnak és „ésszerű,, követeléseket fogalmaznak meg.

kedden a radikális párt képviselői megkísérelték a képviselőházban felolvasni azt a levelet, amelyet - ahogy a terroristák nevezik - „a nép börtönében,, lévő d,urso bíró irt az avanti! főszerkesztőjéhez. ezzel azt akarták elérni, hogy az olasz kormány szerda helyett már kedden legyen kénytelen foglalkozni az egyre nagyobb hullámokat felkavaró üggyel.

minthogy főképpen a kommunista képviselők közbelépése nyomán ez nem sikerült, a radikálisok a képviselőház ülészakának elnapolását akarták. a kereszténydemokraták parlamenti csoportjának vezetője, gerardo bianco, ezt azzal hártotta el, hogy a „terrorizmus elleni harc egyetlen eszköze: az intézmények további működtetése,,.

R

a kommunista és szocialista többségű cgil szakszervezeti szövetség és a vas- és fémipari dolgozók szakszervezetének /flm/ monzai bizottsága, továbbá néhány milánó-környéki gyár dolgozóinak üzemi tanácsa kedden este fenyegető hangú levelet kapott a „vörös brigádoktól”, mert terrorizmus elleni tiltakozó akciókat szerveztek. Kedden az olasz kommunista párt Rómában több ezer tüntetőt mozgósított a „nem engedünk a terroristák zsarolásának!”, jelszavával. Adalberto Minucci, az okp vezetőségének tagja szerint „a radikálisok a 'vörös brigádok' bűntársai és d'Urso igazi gyilkosai”,.

se/zsa fg/mp pk

09.18 140181 2040

-.-

sk0017 2 230 mtik1017

földönkívüliek - kapcsolatteremtési kísérlet

Moszkva, 1981. január 14. /mti/ - újabb kísérletet tesznek a földönkívüli civilizációkkal való kapcsolatfelvételre a szovjet tudósok - jelenti a szovjetszkaja kultura. - a következő két-három hónapban rádiójeleket sugároznak 15 csillag felé. a célpontok között van a tau-ceti, az epszilon eridani, a hatyü-61, a procion és a vadászkutyák csillagkép béta-csillaga. közös jellemzőjük, hogy legközelebbi szomszédaink - a naprendszerből mért távolságuk 10-15 fényév -, s valamilyen nap-típusú csillagok, tehát ha környezetükben élet keletkezett, az feltehetően hasonló a földihez.

a kísérletet az oszszszk felsőoktatási minisztériumának gorkijban működő rádiófizikai tudományos kutatóintézetében készítették elő és hajtják végre. nagy erősségű rádiójelek útján különböző képeket sugároznak a kiválasztott csillagok felé. az egyik kép a napot és bolygóit ábrázolja, háttérben a környező csillagképekkel, olyan szögben, ahogyan az a célba vett objektumról látható.

V. Troickij, a szovjet tudományos akadémia levelező tagja, az akadémia rádiócsillagászati tanácsán belül működő, a mesterséges eredetű kozmikus jelzések kutatásával foglalkozó szekció elnöke, a kísérlet egyik irányítója, a szovjetszkaja kultura munkatársának elmondta: nincs túl sok reményük a sikerre, hiszen hasonló próbálkozások már husz év óta folynak minden eredmény nélkül, mégsem szabad abbahagyni a földönkívüli civilizációk keresését. a jelenlegi kísérletnél, s az eddigi, hasonló próbálkozásoknál jóval hatékonyabb lehet az a rendszer, amely lehetővé teszi a közeli csillagképek

Fi

egyidejű, folyamatos megfigyelését. az oszszszk felsőoktatási minisztériumának rádiófizikai tudományos kutatóintézetében már megkezdődött a vevőrendszer kiépítése, s első egysége valószínűleg már az idén működni fog.

it/jp ai pk

09.27 140181 1858

-.-

sk0018 4 230 mtik1018

Lemp pb ülés /1.rész/

Varsó, 1981. január 14. /mti/ - a múlt szombat munkahelyzetéről, az ifjúsággal kapcsolatos feladatokról tanácskozott kedden a lengyel egyesült munkáspárt politikai bizottsága.

az állami irányító szervek jelentése szerint január 10-én - amely hivatalosan munkanap volt - csaknem 7,5 millió ember dolgozott, viszont közel 3 millió ember nem jelent meg munkahelyén. ennek előzménye az, hogy a „szolidaritás”, és egyes ágazati szakszervezetek egyoldalúan szabadszombattá nyilvánították január 10-ét. /több mint másfél millió dolgozó a január 31-i szabadszombatot erre a napra helyezte át. a politikai bizottság elismerését fejezte ki mindazoknak, akik ezen a napon megjelentek munkahelyükön, állampolgári felelősségérzetéről téve tanuságot.

az ülés résztvevői ezután a fiatal nemzedék és az ifjúsági mozgalom helyzetével foglalkoztak; a tanácskozásnak ebben a szakaszában ifjúsági szervezetek képviselői is résztvettek. a politikai bizottság megállapította: feltétlenül szükség van arra, hogy a párt átfogó programot dolgozzon ki a fiatal nemzedék politikai, társadalmi helyzetével, nevelésével kapcsolatban. egy ilyen dokumentum kialakítása a kilencedik kongresszusra való felkészülés jelentős feladata. tartalmaznia kell egyebek között a fiatal házaspárok lakáshelyzetének javítását is.

a kérdés annál is fontosabb, mivel a 20 és 29 év közötti lengyel állampolgárok száma 7 millió, s ebből a nemzedékből kerül ki a társadalmasított szektorban foglalkoztatott dolgozók 38 százaléka. nyugtalanítónak mondták, hogy a felsőfokú végzettséggel rendelkező fiatalok jelentős része nem képzettségének megfelelő munkahelyen

Fi

dolgozik, s hogy a szóban forgó korosztályhoz tartozók közül több mint 2 millió fiatalnak csak általános iskolai végzettsége van. megállapították: javítani kell az ifjúság állampolgári nevelését, történelmi oktatását. /folyt./

kn/zsa ai pk

09.38 140 181 1908

--

sk0019 4 230 mtik1019

temp pb ülés /2.rész/

az ifjúsági mozgalomról szólva a politikai bizottság hangsúlyozta, hogy annak gerincét a meglevő, szocialista alapon álló ifjúsági szervezetek képezik, s ezek saját maguk lépnek fel az olyanfajta próbálkozásokkal szemben, amelyek szocialistaeellenes propaganda kifejtésére irányulnak a fiatalok körében. végül sürgették az ifjúsági szövetségek önkormányzati jellegének erősítését.

kn/zsa ai pk

09.38 140 181 0437

--

sk0020 4 230 mtik1020

közép-kelet

jeruzsálem, 1981. január 14. /afp/ - szülőfalujában kedden nagy részvét mellett temették el az izraeli parlament arab képviselőjét, aki ellen hétfőn este merényletet követtek el. hamad abu rabiya meggyilkolásával egy volt druz parlamenti képviselő, dzsaber muadi fiát gyanúsítja elsősorban az izraeli rendőrség - jelentette be kedden az izraeli rádió. tájékozott források szerint dzsaber muadi áhitozott a mandátumra. gyanúsítják ugyanakkor az izraeli hadsereg egyik főhadnagyát is, akinek katonai dzsipjét feltartóztatták a hatóságok. szemtanúk szerint ugyanis egy dzsipből adták le a halálos lövést a képviselőre.

Fi

xxxxx

new york, manama, 1981. január 14. /afp/ap/upi alapján/ - szaud al-fejszal szaudi külügyminiszter kedden újságírók előtt hangoztatta, hogy a küszöbön álló iszlám csucsértekezlet központi témája az irak-iráni háború, az arab-izraeli konfliktus, valamint az iszlám országok közötti gazdasági együttműködés lesz. a miniszter ugyanakkor világossá tette, hogy a résztvevők az eddigi iszlám konferenciákhoz hasonlóan, afganisztán belügyeibe beavatkozva, ismét napirendre kívánják tűzni a közép-keleti országnak nyújtott szovjet segítség kérdését.

a január 25-én mekkában megnyitó csucstalálkozót külügyminiszteri tanácskozás előzi majd meg, amelyen rögzítik az arab csucskonferencia végleges napirendi pontjait.

kurt waldheim ensz-főtitkár részt vesz a csucstalálkozón - jelentette be kedden világszervezet szóvivője.

bm pl pk

10.36 140 181 1501

--

sk0021 4 230 mtik1021

iráni - irak - palme /kiegészítés az mtik 09 sz. hírünkhöz/

bagdad, 1981. január 14. /afp/ - olof palme svéd politikus, kurt waldheim ensz-főtitkár különmegbizottja, szerdán bagdadba érkezett - jelentette az iraki ina hírügynökség.

palme volt svéd miniszterelnök az ensz megbízásából próbál közvetíteni irak és irán között, és az elmúlt év végén már többször járt bagdadban és teheránban.

palme megérkezésekor kijelentette: utazásának célja az, hogy az ensz erőfeszítései keretében a helyi politikusokkal békés megoldást keressen az iraki-iráni viszályra.

hj pl pk

10.42 140 181 0597

Fi

--

sk0022 4 300 mtik1022

szuzuki - asean

singapore, 1981. január 14. /mti-kyodo/upi/ - szuzuki zenko japán miniszterelnök kedden a délkelet-ázsiai helyzetről és a japán-szingapuri kétoldalú kapcsolatok fejlesztéséről tárgyalt li kuan ju szingapuri kormányfővel.

szuzuki csütörtökön kezdte meg kéthetes körutját a délkelet-ázsiai országok szövetsége /asean/ tagállamaiban. eddig indonéziát és a fülöp-szigeteket kereste fel.

szingapuri megbeszélésein a japán kormányfő hangsúlyozta, hogy a bonyolult nemzetközi helyzet „megköveteli japán és a délkelet-ázsiai államok szorosabb együttműködését,, a megbeszéléseken kitűnt, hogy szingapuri részről szívesen látnák japán fokozottabb katonai jelenlétét a térségben az állítólagos szovjet és vietnami veszély „ellensúlyozására,, és sürgették: tokió tegyen lépéseket egy, az ugynevezett kambodzsai kérdés megvitatását célzó tanácskozás összehívására, amelyet az ensz égisze alatt próbálnak megszervezni. kiszivárgott értesülések szerint szuzuki a tárgyalásokon csupán a hagyományos gazdasági kapcsolatok fejlesztésére mutatott késztséget.

a japán miniszterelnök szorgalmazta, hogy a szövetség minden egyes tagállamában tegyenek lépéseket a munkaerő-tartalékok jobb kihasználására. japán tárgyalásokat kezd újabb szingapuri beruházásokról. /japán jelenleg is a kis szigetállam második legjelentősebb beruházója./

szuzuki zenko a továbbiakban felkeresi malaysiát és thaiföldet is.

km mp pk

10.58 140 181 1453

Fi

-.-

sk0023 4 300 mtik1023

gyorshadtest - tengerészgyalogosok

washington, 1981. január 14. /upi/ - az amerikai gyorsadtesthez tartozó tengerészgyalogos dandár január 22-25. között négy napos hadgyakorlatot tart kaliforniában.

a tengerészgyalogosok gyakorlatán mintegy hatezer katona vesz részt, és egy májusban kialakított kaliforniai sivatagi támaszponton hajtják végre a kitűzött feladatokat.

a gyorsadtestet, mint ismeretes, azért hozták létre, hogy a perzsa-öbölben, vagy a világ más pontjain rendkívül gyorsan bevethető legyen, ugymond, az egyesült államok érdekeinek védelmében. mintegy 200 ezer katona tartozik a hadtest kötelékébe, a haditengerészet, a légiő, valamint a szárazföldi erők soraiból.

a tengerészgyalogos dandár haditechnikai eszközeit - tankokat, páncélozott járműveket és tüzérségi fegyvereket - már júliusban behajózták és a hét szállító hajót az indiai-óceánra vezényelték.

pc mp pk

11.03 140 181 0925

-.-

sk0024 4 230 mtik1024

salvador - 2.

san josé, 1981. január 14. /prensa latina/ - hondurasi csapatok átlépték a salvadori határt és állásokat foglaltak el chaltenango tartomány hegyvidékein, hogy részt vegyenek a gerillák körülzárásában - közölték a forradalmi demokratikus front külügyi bizottságának képviselői szerdán san josében egy sajtókonferencián.

elmondották, hogy ugyanakkor a guatemalai katonaság nyugatról hatolt be az országba és jelenleg pozíciókat próbál kiépíteni ahuchapan és santa ana tartományokban.

a baloldali politikusok sajtóértekezletükön rámutattak, hogy guatemala és honduras eszközül szolgál az egyesült államok kezében, de nem lehet kizárni egy közvetlen amerikai beavatkozás lehetőségét sem.

Fi

kül

- 20 -

1981.01.14.

a hazafiak rádióállomása szerint eközben a baloldali harcosai már a fővárost körülölelő tartomány egyes városait támadták.

salvadorban országszerte folynak a harcok a gerillák és a kormánycsapatok között, olyannyira, hogy a junta már nem tud erősítést küldeni sok helyre, ahol a haladó erők támadnak.

x x x

a mexikói parlament képviselőinek egyik csoportja kedden követelte a mexikói kormánytól, hogy haladéktalanul szakítson meg minden kapcsolatot a salvadori juntával, amely az elemi emberi jogokat lábbal tiporva igyekszik vérbe fojtani a salvadori nép harcait.

hj pl pk

11.12 140181 1329

.-.

sk0025 4 230 mtik1025

iráni - tuszok

teherán, 1981. január 14. /mti - afp/reuter/ap/ - az iráni parlament törvényt fogadott el, amely rögzíti, hogy Irán az egyesült államokkal fennálló pénzügyi vitái rendezéséhez felkérhet egy harmadik országot döntőbíróként.

a testület szerdán reggel azért ült össze ismét, hogy megvitassa a tuszok szabadonbocsátásával kapcsolatos tárgyalások folytatásához szükséges, korábban előterjesztett két törvénytervezet egyikét. a szerdai szavazás után most már csupán az egyházi és világi jogászokból álló, ugynevezett alkotmányörök tanácsának jóváhagyása szükséges a törvény életbelépéséhez. a még szavazásra váró másik törvénytervezetet, amely a volt uralkodó vagyonának államosítását mondja ki, a medzslisz vasárnap vitatja meg.

Irán kormánya meg akar szabadulni az amerikai tuszok problémájától két-három napon belül, akár úgy, hogy szabadon bocsátja a tuszokat, akár pedig úgy, hogy bíróság elé kerülnek, - mondotta a parlamenti vita folyamán behzad nabavi, a kormány végrehajtási ügyekkel megbízott minisztere, aki egyben az algériai közvetítők útján folyó tárgyalások vezetésével megbízott politikus.

hj pl pk

Állam

11.28 140181 1160

F

.-.

kül

- 21 -

1981.01.14.

sk0026 4 230 mtik1026

nszk - nato /1.rész/

sándor istván, az mti tudósítója írja:

bonn, 1981. január 14. /mti/ - érezhető nyugtalansággal várják bonnban a reagan-kormány külpolitikai téziseinek meghirdetését. haig kijelölt amerikai külügyminiszter szenátusbeli kijelentéseit hivatalos nyugatnémet körökben megkönnyebbüléssel vegyes aggodalommal fogadták.

az újévi szabadságáról visszatért helmut schmidt kancellár szerdán idén először elnökölt a kabinet szokásos ülésén. értesülések szerint szó esett washington várható keleti- és katonapolitikájáról. külügyi körökben elégedetten nyugtázták, hogy haig méltányolta a nyugat-európai partnerek gazdasági nehézségeit, és elismeréssel szölt az nszk nato-hozzájárulásáról. a feszített ütemű nyugatnémet költségvetés január végére tervezett parlamenti vitája előtt szerencsésnek tartják, hogy az új amerikai kormány a jelek szerint nem ragaszkodik mereven carter eddigi elnök követeléséhez, amely szerint az atlanti tömb valamennyi tagjának reálértékben évenként legalább három százalékkal kell növelnie katonai kiadásait.

nyugtalanítónak tartják ugyanakkor a nyugatnémet fővárosban azt a körülményt, hogy sem haig, sem a reagan-kormányzat más vezető képviselői nem beszélnek többé kelet-nyugati enyhülésről; ellenkezőleg, a nemzetközi erőviszonyok megváltoztatását és az erős amerika, nemzetközi kötelezettségeinek kiterjesztését helyezik kilátásba. felelős bonni politikusok a nyilvánosság előtt tartózkodóan szölnak haignek arról a tézisérről, hogy „felül kell vizsgálni, a nato eddigi „érdekvédelmi gyakorlatát, - ami a hagyományos hatáskör világméretű kiterjesztését feltételezi. a bonn és a többi európai partner „megnyugtatására, „szánt barátságos szavak mögött a szociálliberális bonni koalícióban az amerikai külpolitika fordulatát sejtik, amely súlyos helyzetbe hozhatja az nszk-t.

a nyugatnémet aggodalom két ponton csucosodik ki: az egyesült államok a jelek szerint a jövőben növelni kívánja katonai jelenlétét a perzsa-öböl térségében és afrika bizonyos körzeteiben. másfelől washington - korábbi „humanitárius, „megfontolásait feladva - támogatni kívánja a dél-amerikai, ázsiai, afrikai diktatorikus, szélsőséges rendszereket, amennyiben azokban szövetségekre lel a „nemzetközi kommunizmus visszaszorítására, „ez a két tényező komoly megpróbáltatások elé állíthatja az nszk-t. /folyt./

or/zsa ha

12.46 140181 2387

Nw

.-.

sk0027 4 230 mtik1027

nszk - nato /2.rész/

az arab térségbeni amerikai katonai jelenlét maga után vonhatja a nyugat-európában állomásozó amerikai csapatok létszámának és ütőerejének csökkentését. az így keletkezett új a nyugat-európaiaknak, főként a szövetségi köztársaságnak kell betöltenie. a bundeswehr katonai vezetése máris készséggel felkarolta a gondolatot: lothar domröse altábornagy, a nato vezérkari főnök helyettese a die welt című lap szerdai számában javaslatot tesz egy nyugatnémet „árnyékhadserg”, felállítására. a tábornok javaslatában megkerül a nszk-ra kényszerített katonai megkötéseket /a nyugatnémet hadsereg állománya nem haladhatja meg az ötszáz ezer főt/. a katonák 15 hónapos kiképzése zárt egységekben történék, majd a századok - „elsőfokú készülségben”, - további egy évig készenlétben maradnának, hogy válság esetén „külön mozgósítási parancs nélkül”, órák alatt bevetethők legyenek. az egységek ezt követően további 15 hónapon át „másodfokú készülségi állapotban”, lennének - ami a jelenlegi tartalékos állomány szerepkörének felel meg. a kétfokozatu készülséghez a bundeswehrnek a meglévő katonai felszerelés mellé azonos nagyságu második fegyver-, lőszer- és utánpótlásállományt kellene kialakítania - egészen a katonák elhelyezéséig. az „árnyékhadserg”, - amely domröse szerint minimálisan hat dandár erősségű maggal rendelkezne - amerikai kivánságra bármikor felválthatná azokat az amerikai nato-egységeket, amelyekre washingtonnak a világ más pontjain van szüksége, és amelyeket ezért kivonna nyugat-európából. az egyik legmagasabb beosztású nyugatnémet tiszt javaslata nagy feltűnést keltett a közvélemény és a politikai vezetés körében egyaránt. /folyt./

or/zsa bj

12.48 140181 1709

--

sk0028 4 230 mtik1028

nszk - nato /3.rész/

az amerikai külpolitika másik változása bonn-nak a harmadik világgal szemben eddig követett irányvonalát veszélyezteti. reagan és hait eddigi kijelentéseiből a rajna partján azt a következtetést vonják le, hogy az egyesült államok a jövőben a fejlődő országokkal szembeni magatartását alárendeli a kelet-nyugati viszonyoknak, és a szovjetunióval szembeni stratégia pillanatnyi következményeitől

Nuu

függően szemet huny szélsőséges, elnyomó rendszerek belpolitikája fölött. a harmadik világgal kapcsolatait kiépíteni igyekvő nszk viszont mindaddig - legalábbis szavakban - különbséget tett a népelelnyomó diktatúrák és a tömegmozgalmakra támaszkodó kormányok között. nyugatnémet részről arra számítanak, hogy ezen a ponton sürűsödnek majd az összetűzések az egyesült államokkal, holott a schmidt-kormány - főként reagan működésének első hónapjaiban - kinosan kerűlni igyekszik minden nézeteltérést legfontosabb szövetségésével.

or/zsa bj

12.51 140181 0969

--

sk0029 4 230 mtik1029

portugália

liszabon, 1981. január 14. /taszsz/ - az új portugál kormány megbizottai - basilio horta, a kormányfő mellé rendelt miniszter vezetésével - az ország kül- és katonapolitikájának kérdéseiről tárgyaltak az ellenzéki pártok képviselőivel.

a tanácskozás után alvaro vega de oliveira, a portugál kommunista párt képviselője pártja álláspontját összegezve elmondta, hogy a kommunisták határozottan ellenzik pinto balsemao kormányának kül- és belpolitikai elképzeléseit.

antonio galordas, a portugál demokratikus mozgalom képviselője kijelentette: pártja ellenzi, hogy nukleáris fegyvereket tároljanak portugália területén. a demokratikus mozgalom szerint az előző kormány súlyos károkat okozott az ország nemzetközi tekintélyének.

nyilatkozatában francisco rosa, a népi demokratikus unió küldöttségének vezetője is határozottan bírálta az előző kormányt, amiért hűségesen követte washington politikáját és rámutatott, hogy nukleáris rakéták portugáliai telepítése nem az ország védelmét szolgálná.

pc bj

13.00 140181 1049

Nuu

--

sk0030 4 300 mtik1030

rövid hírek

tengerész-sztrájk

London, 1981. január 14. /mti/ - a brit kereskedelmi tengerészek szerdán a déli kikötőkre összpontosították második egynapos bérkövetelő sztrájkjukat, de jónéhány más kikötő forgalma is akadózott. a sztrájk eddig 178 brit személy- és teherszállító hajóra terjedt ki. a tengerészek az inflációval lépést tartó béremelést követelnek és azt, hogy a tulajdonosok ne helyezzenek hajókat idegen zászló alá, mert ilyen módon végső soron elvesztik munkájukat brit tengerészek.

képviselő meggyilkolása

guatemalaváros, 1981. január 14. /upi/ - ismeretlen tettes szerdán meggyilkolta jorge torres ocampót, a guatemalai kongresszus egyik befolyásos konzervatív tagját. a kommunistaellenességéről ismert nagybirtokossal a merénylők a nyílt utcán végeztek: motorbicikliről leadott lövésekkel ölték meg.

emberrablás

valencia, 1981. január 14. /ap/ - kedden éjszaka valenciában elrabolták irodájából luis suner sanchist, az egyik leggazdagabb spanyol tőkést. a eset szemtanui szerint a tettesek baszk nyelven beszéltek egymással. a rendőrség ennek alapján eta-szeparatistákat gyanúsít. az emberrablók még nem jelentkeztek követeléseikkel.

viz alatti szobrok

nápoly, 1981. január 14. /ap/ - búvárfelszereléssel dolgozó régészek három, egyenként hat méteres ókori szoborra bukkantak cicero lucrinához közeli villájának tengervízzel borított romjai közt. egyik közülük valószínűleg az odüsszeust foglyul ejtő egyszemű óriást, a küklpszot ábrázolja, a másik kettő pedig odüsszeust kísérő harcosokat örökít meg. a műkincsek 10-15 méter mélyen fekszenek a tenger fenekén.

távozó nagykövet

moszkva, 1981. január 14. /taszsz/ - vaszilij kuznyecov, az szkp kb pb póttagja, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnökségének első elnökhelyettese szerdán a kremlben fogadta thomas watson, az egyesült államok moszkvai nagykövetét. a találkozót az amerikai nagykövet kérte abból az alkalomból, hogy véget ért szovjetunióbeli megbízatása.

lb/ta bj

13.04 140181 2017

Nuu

-.-

sk0031 4 230 mtik1031

időjárás hírek

szokatlan hideg kubában

havanna, 1981. január 14. /mti/ - kubában is szokatlan hideg az időjárás ezekben a napokban. a helyi meteorológiai intézet előrejelzése szerint az égőnek megfelelő átlaghoz képest hűvös idő az ország nyugati részében tovább tart. a hajnali hőmérséklet havannában 8 fok volt, ez a trópusi klímához szokott lakosságnak „kemény fagyot”, jelent.

a szokatlan havannai tél hőmérséklet-minimuma azonban még nem érte el az 1976-os rekordot, amikor a nyugati országrész egyes helyein - decemberben - fagypontra körüli hőmérsékletet, 2,7 celsius fokot is mértek, és a lapok arról cikkeztek, vajon a kubaiak megérik-e történelmük során az első havazást?

viharkárok romániában

bukarest, 1981. január 14. /mti/ - az elmúlt napokban nagyerejű vihar söpört végig a fekete-tenger romániai partszakaszán. egyes helyeken a szél sebessége elérte az óránkénti 140 kilométert, s 6-7 méter magas, 50-60 méter hosszúságú hullámokat keltett. a vihar és a hömpölygő víz károkat okozott a kikötői berendezésekben, megrongálta a constantai kikötő gátszakaszát.

mexikói hideg

mexikóváros, 1981. január 14. /afp/ - mexikóváros utcáin a váratlanul beköszöntött hideg időben mintegy 60 ember vesztette életét.

spanyolország

madrid, 1981. január 14. /afp/ - spanyolország északi és középső területein változatlan hevesseggel tombol a tél. az erős havazás mintegy 200 helységet elzárt a külvilágtól. a nagy hó miatt vasúti szerelvények vesztegelnek a nyílt pályán, s több vasutvonalat a hatóságok lezártak a forgalom elől.

kanada

ottawa, 1981. január 14. /dpa/ - kedden 6 héten belül immár az ötödik hóvihar zúdult kanadának az atlanti-óceán mellett fekvő területeire. sok helyütt bezárták az iskolákat, az utcák járhatatlanok. montrealban és ottawában ezen a héten az átlaghőmérséklet mínusz 20 celsius fok volt, egy ízben pedig a hőmérő higanyszála már 35 fok alá isgillyedt.

st pl

13.08 140181 1970

Nuu

-.-

sk0032 4 230 mtik1033

sziria-libanon /1.rész/

böcz sándor, az mti tudósítója jelenti:

beirut, 1981. január 14. /mti/ - a libanoni kormány azzal a kéressel fordult az arab liga tanácsához, hogy hosszabbítsa meg további hat hónapra az ország területén állomásozó - sziriaiakból álló - arab békefenntartó erők január 27-én lejárató mandátumát.

safik el-vazzan miniszterelnök a sajtó képviselői előtt cáfolta azokat a célzatos híreszteléseket, amelyek szerint egyes arab államok ellenzik és meg akarják akadályozni a békefenntartó erők mandátumának automatikus meghosszabbítását.

a le reveil című jobboldali lap szerdai számában arról írt, hogy a békefenntartó erők költségeit fedező arab államok - az ammanban megtartott novemberi arab csúcstervezésen létrejött megállapodással összhangban - fenntartással kezelik a mandátum feltétel nélküli meghosszabbítását. a lap tudni véli, hogy khaddam sziriai külügyminiszter legutóbbi körútja során elsősorban erről a kérdéstről tárgyalt a perzsa-öböl országainak vezetőivel. /mint emlékeztetés, sziria a szilárdság frontjával együtt bojkottálta az ammani csúcstervezést./ a libanoni jobboldal az utóbbi hetekben intenzív propagandakampányt folytat az arab békefenntartó erők kötelékében szolgálgó sziriai csapatok mandátumának megújítása ellen. a jobboldali fegyveres erők parancsnoki tanácsa közleményben foglalt állást a sziriai csapatok libanoni jelenlétével szemben.

- ha a libanoni törvényes hatóságok csapataink visszavonását kéri, akkor kivonulunk libanonból - jelentette ki abdel rauf al-kaszm sziriai miniszterelnök az asz-szajjad című beirut-i magazinnak adott interjújában, majd hozzáfűzte: „de nem azért, hogy az izraeli kés alá helyezzük a nyakunkat... ha visszavonulásunk izraeli terjeszkedéshez vezetne, akkor libanonban fogunk maradni.

sziria tehát - beirut-i értelmezés szerint - a libanoni belbiztonság garantálásán túl izrael dél-libanoni jelenlétének és katonai tevékenységének ellensúlyozását is feladatának tekinti. mint ismeretes, a sziriai légierő és tüzérség az utóbbi hetekben ismételt harcba bocsátkozott a dél-libanont támadó izraeli hadsereggel.

a sziriai kormányfő interjújában sürgette a libanoni nemzeti megbékélés mielőbbi megvalósítását. /folyt./

bz/jp pl

14.19 140181 2261

Nuu

15.30

Ej.

--

sk0033 4 230 mtik1034

sziria-libanon /2.rész/

safik el-vazzan miniszterelnök kijelentette, hogy a libanoni parlament - a hadsereg és a belbiztonsági szervek mellett - az arab békefenntartó csapatokat változatlanul a libanoni törvényes biztonsági erők részének tekinti.

bz/jp pl

14.22 140181 0277

--

sk0034 4 230 mtik1035

vietnam-burma

hanoi, 1981. január 14. /mti/ - hivatalos látogatást tesz vietnamban a burmai külügyminiszter - jelentették be szerdán hanoiban. a burmai diplomácia vezetőjét nguyen co thach vietnami külügyminiszter hívta meg hivatalos látogatásra, amelyre a kiadott közlemény szerint a közeli napokban kerül sor. hanoi források szerint a tárgyalások napirendjén a kétoldali kapcsolatok mellett a délkelet-ázsiai helyzet is szerepel.

hivatalos vietnami értékelések a két ország kapcsolatát jónak minősítik, s emlékeztetnek rá, hogy tavaly áprilisban pham van dong kormányfő indiai látogatása után burmában is tárgyalt, novemberben pedig dinh nho liem külügyminiszter-helyettes a vietnami elnök különmegbízottjaként járt rangoonban.

a nhan dan, a vkp központi lapja a közelmúltban méltatta azt a szerepet, amelyet a semleges politikát folytató, a békés egymás mellett élés elveit követő burma játszik délkelet-ázsiai és hangoztatta, hogy „miként a vietnami nép, a burmai is a párbeszéd fenntartására és kiszélesítésére törekszik a térség országai között, hogy az imperializmus és a nemzetközi reakció beavatkozása nélkül, közösen oldják meg a délkelet-ázsiai problémákat,..

zi/so pl

14.24 140181 1216

Nuu

15.30

Ej.

--

sk0035 4 230 mtik1036

kania - üzemi párttitkárok

Varsó, 1981. január 14. /mti/ - varsóban szerdán tanácskozássra ültek össze a legnagyobb lengyel ipari vállalatok pártbizottságainak első titkárai. Stanisław kania, a lemp kb első titkára elnökletével áttekintik az üzemi pártszervezetek előtt álló, a szocialista megújulással kapcsolatos feladatokat. a tanácskozás, amelyen részt vesz József Pinkowski miniszterelnök is, része a lengyel egyesült munkáspárt IX. kongresszusára való előkészületeknek.

kn/so pl

14.26 140181 0505

--

sk0036 4 230 mtik1037

psuc vb /1.rész/

Madrid, 1981. január 14. /mti/ - az egyesült katalán szocialista párt /psuc/ vasárnap megválasztott új végrehajtó bizottsága, amely csak a párt ugynevezett leninista szárnyának képviselőiből áll. kedden kiadott nyilatkozatában meglepetéssel fogadja az skp vb állásfoglalását. az skp vb közleménye leszögezte, hogy a psuc 5. kongresszusának határozatai a két párt eddig követett politikájának elhagyását jelentik. a nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a katalán kommunisták egyetértenek azzal a politikai stratégiával, amelyet az skp az egész országra kiterjedő érvénnyel meghatároz.

a szerkesztőségek tájékoztatására!

a psuc nyilatkozatát, amelyet barcelonában adtak ki, a sajtójelentések az alábbiakban ismertetik:

1. a vb meglepetését nyilvánítja az skp végrehajtó bizottsága által kinyilvánított kategorikus vélemény miatt, amely szerint a psuc kongresszusa feltételezné annak a politikának az elhagyását, amelyet a psuc és az skp eddig követett.

a vb úgy véli, jobban megfelel a valóságnak az a megállapítás, hogy a psuc 5. kongresszusának megtartása kivételes helyzetet teremtett pártunkban, miután politikánk lényeges vonatkozásaiban ellentmondásos elemeket hagyott jóvá.

16.

a kongresszus, majd a központi bizottság, amelyet teljes egészében ott választottak meg, egyetértett azzal az elvvel, hogy az skp-val együttesen határozzák meg a demokrácia és pluralizmus feltételei között a szocializmusért vívott harcot, a közös politikát és az akciókat, és egyetértett a kommunista mozgalmon belül megvalósuló függetlenség elvével. /folyt./

Leh/bj

14.45 140181 1646

--

sk0037 4 230 mtik1038

psuc vb /2.rész/

2. a psuc végrehajtó bizottsága osztja azt a nyolc pontot, amelyben az skp végrehajtó bizottsága meghatározza a kommunistáknak az egész államban követendő politikai stratégiáját. úgy véli azonban, hogy a párt jelenlegi mepsztottságának az időszakában lényeges, hogy a politikai akcióval egyidőben széleskörű vita bontakozzék ki. így válják lehetővé azoknak az ellentmondásos elemeknek a tisztázása, amelyek az ötödik kongresszuson kerültek felszínre, és válják lehetővé a párt összefogása a szabadságban megteremtendő szocializmusnak és a többség forradalmának stratégiája körül. a vb úgy véli, hogy az skp testvériesen hozzá tud járulni, és hozzá is kell járulnia ennek a vitának a lefolytatásához.

az el pais című madridi napilap barcelonai tudósítása szerint a psuc végrehajtó bizottságának egyik, a lap által meg nem nevezett tagja „hihetetlennek” minősítette az skp vb nyilatkozatát, amely „valóságos felhívás a frakciózásra a psuc-on belül,”

a lap szerint katalán kommunista források arról tájékoztattak, hogy egy rendkívüli kongresszus összehívásának az esélye napról napra csökken. ezt mutatja a tagság többségének álláspontja. e körök szerint a nagy kérdőjel, vajon részt vesz-e majd júliusban az skp X. kongresszusán a psuc küldöttsége, amely teljes jogú tagja az skp kongresszusainak és vezetőszerveinek. nyilvánvaló - mondják -, ha a psuc-ot kizárják a kongresszusról, carrillo újjáválasztása problémamentes lesz. ezért lehetséges, hogy carrillo megvétőzza a psuc részvételét. s ha carrillo mégsem vetné ezt fel, ez csak annak a féltelmének lehet a következménye, hogy így kettészakad a kommunista parlamenti képviselőcsoport, amelynek a katalán képviselők /23-ból 8-an vannak/ minőségi tényezői. /folyt./

Leh/ve bj ha

14.53 140181 1783

--

sk0038 4 230 mtik1039

psuc vb /3.rész/

az el pais tudósítása szerint a fehér zászlók kihagyása a végrehajtó bizottságból meglepéssel tölti el és mérseketre készíteti a „szovjetbarátokat,,. úgy tekintik, hogy a fehér zászló csoport részvétele az előző vb-ben egyáltalán nem volt arányban azzal a támogatással, amellyel a tagság körében rendelkeztek.

leh/ve bj

14.57 140181 0364

--

sk0039 4 230 mtik1040

kongresszus - háztáji /1.rész/

moszkva, 1981. január 14. /mti/ - az szkp kb által országos vitára bocsátott, s a párt xxvi. kongresszusán elfogadásra kerülő új ötéves tervjavaslat a többi között foglalkozik a háztáji és kiségitő gazdaságok szerepével, s nagyobb segítséget, támogatást irányoz elő számukra. a háztáji kérdése számos olyan felszólalásban vetődött már fel, amelyet a lapokhoz küldtek a tervjavaslat vitájában. a legfontosabb elem ezekben a hozzászólásokban, kiegészítésekben az, hogy a háztájinak és a kiségitő gazdaságoknak nagy szerepük van az szkp által előírt irányított élelmiszertermelési program megvalósításában.

„elmultak már azok az idők, amikor görbe szemmel néztek az olyan parasztra, aki jól dolgozott ugyan a közösből, de saját háztáji gazdaságában is rendben tartotta a dolgokat,, - írta például a pravdához küldött hozzászólásában m. vasziliv, az ukrán kp lvovi területi pártbizottságának titkára. a vezető pártfunkcionárius aláhuzza: a lvovi területen a felvásárolt tej 60, a hus 43 százaléka a háztájiból került ki. ez korántsem vezetett a közös gazdaságok meggyengülésére, sőt bizonyos területeken segítette azokat, számos költséges beruházást takarított meg számukra. vasziliv ugyanakkor igen részletesen megírja, hogyan hangolták össze a kolhozok a termelést a háztájival, milyen segítséget nyújtanak a közös gazdaságok a háztájiban végzett termelés fellelendítéséhez. a cikk nagyon hasznosnak tartja ugyanakkor, hogy a háztájiban előállított termékeket, különösen a hizómarhát és a sertést - megfelelő anyagi ösztönzéssel - nem elsősorban a piacon értékesítik, hanem az bekerül a felvásárlási rendszerbe.

16.

a szovjetunióban elterjedőben van a kiségitő gazdaságok rendszere is: ezeket üzemek, vállalatok, sok esetben a fogyasztási szövetkezetek hozzák létre, főként állattenyésztésre, de más mezőgazdasági termékek előállítására is, a helyi adottságoknak megfelelően. a szovjetszkaja torgovlja például a volgográdi terület egyik járási fogyasztási szövetkezetének elnökétől közöl hozzászólást a tervelőirányzatokhoz, s ebből kitűnik, hogy a szövetkezetek több ilyen gazdaságot is létrehoztak, s egyetlen év alatt már többszáz mázsa húst adtak át értékesítésre. hasonló kedvező tapasztalatokról számol be az economiceskaja gazeta című hetilap a kalugai járásból. /folyt./

ki/ve bj

15.01 140181 2336

--

sk0040 4 230 mtik1041

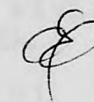
kongresszus - háztáji /2.rész/

mind a háztáji, mind pedig a kiségitő gazdaságok ugyanakkor - a hozzászólások tanulsága szerint-további segítséget kérnek ahhoz, hogy eredményesen működjenek. a lvovi területi párttitkár javasolja, hogy biztosítsanak a háztáji számára megfelelő mennyiségű kiségitő és egyéb eszközt. felveti, hogy a kolhozoknak adjanak jogot a háztáji lehetőségeinek az eddiginél nagyobb kihasználására, így arra, hogy a földterület egy részének művelését egy-egy családra bizzák. a kiségitő gazdaságok elsősorban azt igénylik, hogy megfelelő földterülethez jussanak az állattenyésztés továbbfejlesztéséhez szükséges takarmány megtermelésére.

ki/ve bj

15.03 140181 0691

16.

--

sk0041 4 230 mtik1042

kgst vb

moszkva, 1981. január 14. /mti/ - moszkvában szerdán folytatta tanácskozását a kölcsönös gazdasági segítség tanácsának végrehajtó bizottsága. az ülés napirendjén a gazdasági és a tudományos-műszaki együttműködés időszerű kérdései állnak, s megvitatják a hosszú távu együttműködési célprogramok megvalósításának egyes témáit is. az ülésen részvevő magyar küldöttséget marjai józsef miniszterelnökhelyettes, hazánk állandó kgst-képviselője vezeti.

ki/so pl

15.07 140181 0483

-.-

sk0042 4 230 mtik1043

d,urso

róma, 1981. január 14. /mti/ - a „vörös brigádok”, terrorszervezet szerdán kora délután üzenetet juttatott el az il messaggero szerkesztőségébe és bejelentette, hogy szabadon engedi d,urso főbirót.

a római operaház környékén hátrahagyott négy oldalas üzenetükben, amely a 10. számot viseli, tudatták, hogy elhatározásuk „nagyelkűségből”, született, és „a proletár igazságszolgáltatás”, diadala. „felfüggesztjük az ítélet végrehajtását, és visszaadjuk d,urso, - irták a terroristák.

se/ve bj

15.12 140181 0531

-.-

sk0043 4 230 mtik1044

csád

Lomé, 1981. január 14. /afp/ap/ - abdessalam triki külügyi titkár /külügyminiszter/, a libiai küldöttség vezetője szerdán kivonult a csádi helyzet megvitatására a togoi fővárosban összehívott tanácskozásról. Lépésével egyiptom jelentéte ellen tiltakozott.

az afrikai egységszervezet kezdeményezésére több afrikai ország képviselői szerdán délelőtt zárt ajtók mögött ültek össze csád és libia tervezett egyesülésének megvitatására. az értekezleten togo, nigéria, elefántcsontpart, szenegál, guinea, kongó, benin, kamerun, a közép-afrikai köztársaság, sierra leone és ghana államfői, niger és libia külügyminiszteri szinten képviselteti magát. a megbeszélés előre rögzített napirend nélkül kezdődött meg.

a libiai küldöttség az ülés megnyitása után néhány perccel távozott, majd közvetlenül utána egyiptom megfigyelőként résztvevő képviselője is elhagyta a termet.

a libiai és egyiptomi küldöttség távozása után az ülés folytatta munkáját.

pf ml

15.38 140181 0994

-.-

sk0044 4 300 mtik1045

d,urso kiszabadult

róma, 1981. január 14. /mti/ - az olasz rádió 15 óra 45 perckor jelentette, hogy d,urso főbirót a terroristák szabadon engedték. rövidesen egy római poliklinikára szállítják, hogy egészségi állapotát kivizsgálják. d,urso december 12-én fogták el a terroristák.

se/gi bj

15.57 140181 0310

Nuo

16.35

-.-

sk0045 4 230 mtik1046

carter mérlege - szovjet /1. rész/

moszkva, 1981. január 14. /mti/ - terjedelmes cikkben vonja meg a távozó carter-kormányzat négyéves mérlegét a Lityeraturna gazeta című szovjet hetilap. a cikk fő mondanivalója: carternek és csapatának négyéves uralma megváltoztatta az egyesült államok bel- és külpolitikáját, felforgatta és megzavarta a világot. a carter-időszak fő következménye a nemzetközi helyzet rosszabbodása lett.

ez a kormányzat az egyesült államok hagyományos birodalmi politikájának keretei között végezte ugyan tevékenységét, de olyan műkedvelő, ellentmondásos, pillanatnyi ötletektől vezetett módon, s főként a realitások olyan semmibe vételével kormányzott, hogy bukása elkerülhetetlen volt, állapítja meg a lap.

alekszandr krivickij cikkében e politika több vonatkozását taglalja, köztük az ugynevezett emberi jogok körüli kampányt, a brzezinskitől származó ötlettel az egyesült államok jogot kívánt formálni magának arra, hogy beleszóljon más országok, mindenekelettt a szocialista országok belügyeibe. brzezinski elképzeléseit carter az egyesült államok politikájának rangjára emelte.

carter és brzezinski uralma idején az amerikai politika szerves része lett az enyhülés elleni támadás, a nukleáris háború „legalizálása”, amelyet carter hírhedt 59. számú elnöki utasítása foglalt magában. a következő lényeges eleme e bűnös politikának az, hogy a fehér ház szinte „leelőzte”, a pentagont a katonai kiadások növelésére irányuló törekvésekben. a lap kiemeli,

hogy a távozó amerikai kormányzat minden olyan jelenségben, amely washington számára kedvezőtlen volt, a szovjetunió akcióját, „szovjet fenyegetést”, látott, s az amerikai közvéleményt igyekezett félrevezetni.
/folyt./

ki/so ml

16.38 140181 1748

-.-

sk0046 4 230 mtik1047

carter mérlege - Lityeraturna gazeta /2. rész/

a szovjet szerző véleménye szerint e politika értelmi szerzője ugyan brzezinski volt, - de olyan elnökre volt szüksége, mint carter, aki dilettáns volt a nemzetközi politikában, messianisztikus erkölcsprófétaként lépett fel, provinciális doktrinérként cselekedett. brzezinski számára mindenfajta nemzetközi politikai kérdésben a kiindulópont saját szovjetellenessége volt, s carter híven követte ezt az utat.

a Lityeraturna gazeta cikke veszélyesnek tekinti a carter-kormány nemzetközi politikáját. „az a kormány, amely napjainkban nem az enyhülésre, hanem a nukleáris háború kibontására törekszik, nemzetáruló kormány, hiszen semmivel sem igazolhatja, hogy saját népét a nukleáris krematóriumba taszítja. rövidesen megtudhatjuk, hogy milyen lesz a fehér ház soronkövetkező gazdájának magatartása,, - fejeződik be a szovjet lap cikke.

ki/so ml bs

17.35 140181 0928

-.-

sk0047 4 230 mtik1048

namibia-konferencia /1.rész/

kurucz jános, az mti kiküldött tudósítója jelenti:

genf, 1981. január 14. /mti/ - a dél-afrikai rendszer azért nem hajlandó aláírni a tűzszünetet, mert attól fél, hogy az ENSZ által ellenőrzött választásokon a felszabadítási mozgalom győzedelmeskedne, akárcsak zimbabwében - jelentette ki szerdán genfben sam nujoma, a délnyugat-afrikai népi szervezet /swapo/ elnöke. az ENSZ főtitkára által kezdeményezett - „végrehajtás előttinek”, nevezett - egyhetes találkozó szerdán hivatalosan is véget ért, mégpedig teljes kudarccal, amely nyitva hagyta a kérdést: rendelkezik-e a világszervezet, és különösen a rendezési terv szerzői, a biztonsági tanács öt nyugati tagállama olyan eszközökkel, amelyekkel rákényszeríthetik a pretoriai kormányt a tűzszünet elfogadására, azaz megkötésére.

pretoria hajthatatlansága kellemetlen helyzetbe hozta a biztonsági tanács állandó tagjai közül az egyesült államokat, franciaországot és nagy-britanniát, amelyeknek szavazata ellenére a

fo

18.

testület nem hozhat határozatot érdemi kérdésben. csütörtökön kezdődik ugyanis new yorkban az ENSZ közgyűlés vitája namibiáról és dél-afrikáról. aligha kétséges, hogy a tagállamok elsöprő többsége, élükön az afrikai országokkal, a dél-afrika elleni szankciók - beleértve az olajembargót - követelésével elérik a biztonsági tanács sürgős összehívását. az érintett nyugati hatalmaknak nehéz lesz - miként a múltban - ezúttal is megmenteni a büntető intézkedésektől dél-afrikát, amely a genfi konferencián tanúsított magatartásával minden kétséget kizáróan bebizonyította, hogy ő a tárgyalásos rendezés fő akadályozója. /folyt./

ku dj ml bs

17.43 140181 1666

--

sk0048 4 230 mtik1049

rövid hírek

angola - franciaország

Luanda, 1981. január 14. /taszsz/ - José Eduardo dos Santos, az MPLA-munkapárt kb elnöke, az angolai népi köztársaság elnöke fogadta a hivatalos látogatáson angolában tartózkodó Jean François-Poncet francia külügyminisztert. a találkozón jelen volt Paulo Jorge, az angolai diplomácia vezetője.

kambodzsa - thaiföld

Hanoi, 1981. január 14. /mti/ - Phnom Penh-i jelentés szerint az elmúlt napokban a thaiföldi tüzérseg támogatásával pol pot-ista csoportok hatszor kíséreltek meg behatolni kambodzsába Siem Reap, Battambang és Preah Vihear tartományok határközeteiben. a kambodzsai határvédelem a kísérleteket megghiúsította. a szárazföldi provokációkkal egyidőben thai repülőgépek is megsértették kambodzsai légterét.

amerikai repülőgépek

Ramstein /NSZK/, Madrid, 1981. január 14. /UPI, AP, DPA, AFP, Reuter/ - szerdán délelőtt a spanyolországi Molina de Aragón város közelében gyakorlórepülés közben kigyulladt és lezuhant az amerikai légierő egy F-4D Phantom típusú vadászrepülőgépe. a kétfőnyi legénység életét veszítette. alig egy félórával később az NSZK-beli Ramstein melletti amerikai légitámaszponton történt repülőszerencsétlenség. egy oslóiba induló C-130 Hercules típusú

to

19.

szállító gép röviddel a felszállás után lezuhant, és 9 főnyi legénységéből feltehetően senki sem élte túl a balesetet, noha ezt a hivatalos közlemények eddig még nem ismerték be.

havazás dalmáciában

Belgrád, 1981. január 14. /mti/ - orkánerejű szélről kísért hóvihár tombolt szerda hajnaltól a dalmát tengerpart középső szakaszán. sibenikben, senjben és kninben mínusz 2 fokra süllyedt a hőmérő higanyszála. az utcákon és az utakon az óránként 100-120 kilométer sebességű szél és a hóréteg miatt akadozik, senj és karlobag között pedig szünetel a közlekedés. az idei télen először havazott a dalmát tengerparton. bosznia nagy részén kedd este óta hull a hó. a vihar sokhelyütt leszaggatta a villany- és táviró-vezetékeket, ezért 4 város és környete áram nélkül maradt. több helyi utat a hótorlaszok járhatatlanná tettek. erős havazást jelentettek makedóniából is.

fo-zi-már ba bs

17.48 140181 2153

--

sk0049 4 230 mtik1050

francia kp /1. rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

Párizs, 1981. január 14. /mti/ - a francia kommunista párt központi bizottsága és megyei pártföderációinak titkárai üdvözölték a francia köztársasági elnökválasztás kommunista jelöltjének, Georges Marchaisnak tevékenységét és állásfoglalásait, választási kampányának alakulását, és megállapították, hogy ebben a kampányban a párt tagjai és szervezetei felelősségérzettel, képzelőerőtől tanúságot téve, dinamikus részt vesznek.

az erre vonatkozó határozatot, valamint a központi bizottság hétfőn és kedden megtartott ülésének anyagát a L'Humanité szerdai száma ismertette. a kb-ülés témája az április 26-án és május 10-én sorra kerülő köztársasági elnökválasztással kapcsolatos politikai munka áttekintése volt Georges Marchais főtitkár beszámolója alapján.

Georges Marchais beszámolójában elemezte a politikai harc nemzetközi és franciaországi feltételeit. rámutatott, hogy a munkás és demokratikus erők sikereivel szemben indított imperialista

to

19.

ellentámadásnak meg vannak a maga határai, nem következett be a vezető burzsoáziák számára kedvező változás a nemzetközi erőviszonyokban. ezt sok olyan közelmúltban lezajlott esemény mutatja, mint irán vagy nicaragua népeinek győzelmei, afganisztán, kambodzsai ujjászületése, a csádi helyzet alakulása, vagy a salvadori népi erők offenzívája.

a francia belpolitikai tényezőket számbavéve, az fkp főtitkára élesen bírálta az államfő politikáját. elmarasztalta az rpr irányvonalát és olyan vezetőit is, mint jacques chirac és michel debré, és részletesen elemezte a szocialista pártot - az fkp egykori partnerének - jelenlegi pozícióját. a szocialista párt bel- és külpolitikai törekvéseiben egyaránt közeledik a kormánypártokhoz, felhagyott a közös program elképzeléseivel - mondotta. mindez átfogó politikai manőver - a „hármak egyetértése”, /a giscardistáké, az rpr-é és a szocialistáké/ előkészítésének alapja lehet, ami a csavar szorosabbra huzására szolgálna lehetőséget. felvetődik a kérdés, hogy a szocialista párt jelenlegi pozíciói alapján francois mitterrand, a szocialisták elnökjelöltje változást hozna-e /ha elnökké választanák/, vagy éppenséggel nem súlyosbítaná-e a dolgokat - jegyezte meg georges marchais. /folyt./

bd/so fm bs

17.59 140181 2294

.-.

sk0050 4 300 mtik1051

francia kp /2.rész/

a kommunista elnökjelölt elemzése szerint a „hármak”, egyetértének az elnökválasztási kampány elszakításában, abban, hogy elkerüljék az ország számára döntő kérdések középpontba állítását, egyetértének a kommunista-ellenességben - abban, hogy az fkp-t szeretnék a politikai élet peremére szorítani, meggyengíteni, mert az fkp léte, harca, törekvéseik megvalósításának fő akadálya. ezért döntő az, hogy április 26-án minél többen szavazzanak a kommunista jelöltre.

a párt választási kampánya - mondotta marchais - három hónapja tart. a pártértekezlet óta, amely az fkp elnökjelöltjének személyéről döntött, a párt közzétette 131 javaslatból álló harci tervét, 24 nagygyűlésre került sor, ezeken 220 ezer ember vett részt. a „remény jelenidőben”, - georges marchais könyve csaknem 300 000 példányban kelt el és a cél a félmilliós szám; 21 ezer ember kérte felvételét a pártba, a tavalyi azonos időszak 15 ezres

to 19.

számával szemben; a L, humanité-dimanche olvasóinak száma tizezerrel nőtt.

a választási kampány a párt számára nem egyetlen ember, vagy egy magányos ember harca, hanem igazi tömegkampány, valamennyi pártszervezet, valamennyi kommunista küzdelme - hétszázeken vagyunk jelöltek, mondotta marchais. a kampány hátralevő részében a kommunisták feladata, hogy továbbra is nagy gondot fordítsanak a dolgozók mindennapi követeléseire, harcaira, nagyszabású politikai vitát bontakoztassanak ki, többek között a pártkiadványok, a pártsajtó terjesztésével, bevonják a dolgozók tömegeit ebbe a mozgalomba, és hogy az új tagkönyvek átadását valóságos népi megmozdulássá tegyék a párt 28 ezer alapszervezetében.

a központi bizottság külön határozatban biztosította szolidaritásáról paul merciecat, vitry kommunista polgármesterét a városban lezajlott incidensen kapcsán ellene indított kampánnyal szemben és részletesen kifejtette az fkp javaslatait a külföldi munkásokkal kapcsolatban követendő politikát illetően.

bd/gi fm bs

18.04 140181 1987

.-.

sk0051 4 230 mtik1052

szovjet tévé - salvador

moszkva, 1981. január 14. /mti/ - az egyesült államok beavatkozásának nevezte a szovjet televízió szerdán azt, hogy guatemala és honduras csapatokat küldött salvador területére a népi felkelés elfojtására. a televízió kommentátora rámutatott: a két ország intervenciója az egyesült államok tudtával és kezdeményezésével ment végbe. bár a kommentár egyelőre még nem elemezte a fejleményeket, utalt arra, hogy e beavatkozás veszélyes, és még inkább bonyolíthatja a helyzetet az országban.

szovjet sajtóközlemények már korábban is figyelmeztettek erre a veszélyre. a lapok cikkei aláhúzták: nem szabad megengedni, hogy washington intervenciójával vérbe fojtsák a nép jogaiért küzdő mozgalmat salvadorban.

ki/dj ba bs

18.06 140181 0766

to

19.

.-.

sk0052 4 230 mtik1053

mongólia - szovjet vezetők üdvözlője

moszkva, 1981. január 14. /taszsz/ - leonyid brezsnyev és nyikolaj tyihonov üdvözlőjét küldött jumzsagijn cedenbalnak és zsambin batmönhnek a szovjet-mongol barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződés megkötésének 35. évfordulója alkalmából.

az üdvözlő hangsúlyozza, hogy ez az egyezmény fontos mérföldkő a két ország és a két nép kapcsolatainak történetében. a szovjet nép örömmel látja, hogy az szkp és a mongol népi forradalmi párt, valamint a szovjetunió és mongólia kapcsolatai egyre dinamikusabban fejlődnek. ez a gyümölcsöző együttműködés fontos láncszem a szocialista közösség országait összekötő kapcsolatrendszerben, és jelentősen hozzájárul ázsia, a távol-kelet békéjéhez.

fo ba bs

18.07 140181 0781

--

sk0053 4 230 mtik1054

kulturális hírek

bukarest, 1981. január 14. /mti/ - „megéneklünk, románia,, címmel országos kulturális fesztivál tömegszakasza fejeződött be január első felében. hatvanháromezer művészegyüttes vett részt a vetélkedőkön. a kétéves előkészítő szakasznak csaknem egymillió résztvevője volt. a hatalmas méretű kulturális megmozdulás több, mint tizezer új művészegyüttest, kulturális csoportot, művészeti és irodalmi kört hívott létre, amelyek bekapcsolódtak a fesztivál rendezvényeibe. februártól a legjobban szerepelt együttesek és egyéni alkotók versenyeznek tovább.

x x x

bukarest, 1981. január 14. /mti/ - katona józsef bánk bán című drámájának bemutatójára készül a marosvásárhelyi nemzeti színház magyar tagozata kincses elemér rendezésével. a közeljövőben színre kerülő dráma címszerepét kettős szereposztásban csorba andrás és gyórfy andrás alakítja.

xxx

to

19.

moszkva, 1981. január 14. /mti/ - oszip mandelstam több versét közli legújabb számában a népszerű szovjet irodalmi hetilap, a Lityeraturnaja gazeta abból az alkalomból, hogy a költő kilencven évvel ezelőtt született. a közzétett költemények a harmincas évekből valók, s eddig nem jelentek meg köteteiben.

olt ki/dj ba bs

18.10 140181 1228

--

sk0054 4 230 mtik1055

namibia-konferencia /2.rész/

hathatós szankciókkal azonban csak maguk a dél-afrikával legszorosabb gazdasági kapcsolatban álló nyugati országok élhetnek. viszont rá vannak szorulva dél-afrika stratégiai fontosságú ásványkincseire, és mindenképpen károsnak tartanak a gazdasági szálak kényszerű lazítását. dél-afrika ugyan teljes mértékben behozatalra szorul olajból, de temérdek pénze van, és akár a szankciók megkerülésével is biztosíthatja olajszükségleteit. kérdéses, hogy a pretoriai kormány kapott-e washingtontól olyan jelzést, amely szerint a reagan kormányzat megakadályozza /a biztonsági tanácsban/ a szankciók elrendelését.

a swapo az egész konferencia folyamán egyértelműen bizonyította rugalmasságát, tárgyalási készségét, így bizton számíthat az ENSZ és közvetlenül az afrikai frontállamok további segítségére. nujoma, a swapo elnöke a szerdai sajtóértekezleten egyértelművé tette, hogy a jövőben még nagyobb erőfeszítéseket tesznek fegyveres harcuk hatékonysága érdekében, ugyanakkor továbbra is támogatják a világszervezetnek a tárgyalásos rendezésre tett kezdeményezéseit.

genfi sajtóköri körökben úgy vélekednek, hogy pretoria mindaddig nem lesz hajlandó engedelményekre, amíg politikai, gazdasági és katonai tényezők összessége nem kényszeríti erre. dél-afrika taktikája az, hogy látszólag továbbra is elfogadja tárgyalásos alapként az ENSZ rendezési tervét, de időnyerés céljából különböző ürügyekkel akadályozza annak végrehajtását. pretoria abban reménykedik, hogy az idő előrehaladtával namibiában a befolyása alatt álló pártok képesek lesznek nagyobb eséllyel felvenni a harcot a swapo-val, és a megrendezendő választásokon a szavazatok jelentős hányadát nyerhetik el. /folyt./

ku/im ml bs

18.18 140181 1736

to

19.

--

sk0055 4 230 mtik1056

namibia-konferencia /3.rész/

a fegyveres harc folytatódása a swapo küzdelmét közvetlen támogató afrikai frontállamoktól a jövőben is komoly áldozatokat fog követelni. angolának el kell viselni a dél-afrikai „büntetőakciókat”, a légitámadások akadályozzák a gazdasági helyzet normalizálódását, mégis, a luandai vezetés kötelességének tartja a felszabadító mozgalom támogatását. angola egyébként azok közé tartozott, akik a leginkább törekedtek a genfi értekezlet sikerére, hiszen sürgető szükség van a békére. dél-afrika viszont a nemesfém-kincsek értékesítéséből származó hatalmas jövedelme folytán képesnek érzi magát még hosszú ideig fedezni a namibiai megszállás költségeit.

martti ahtisaari, az ENSZ namibiai főmegbízottja szerdán az mti kiküldött tudósítójának adott nyilatkozatában mély csalódását fejezte ki az értekezlet kudarca miatt. nem tudott semmi biztosat mondani arról, hogy a világszervezet milyen további lépéseket tehet a rendezési terv megmentése érdekében, majd emlékeztetett arra, hogy a pretoriai kormánynak 1978 óta több ízben sikerült megtorpedóznia a terv végrehajtását.

genfben borulátás uralkodik azzal kapcsolatban, hogy ebben az évben életrevaló kezdeményezés születik az áthidalhatatlannak tetsző ellentétek feloldására. egyes vélemények szerint a biztonsági tanács öt nyugati tagállama kénytelen lesz további kísérleteket tenni, ha azt akarják, hogy a rendezés az ő közvetett befolyásuk alatt menjen végbe.

ku/dj ml bs

18.23 140181 1491

-.-

sk0056 4 230 mtik1057

izrael - válság

jeruzsálem, 1981. január 14. /ap/ - szerdán tovább bonyolódott az izraeli kormányválság. a knesszet 63 szavazattal 33 ellenében, 5 tartózkodással megfosztotta mentelmi jogától aharon abuhaszira vallási minisztert, akit a közpénzek hűtlen kezelésével és megvesztegetéssel vádolnak, s aki ellen egy jeruzsálemi bíróságon hamarosan vádat emelnek.

to 207
E

a megvesztegetési ügy mindenképp rontja a begin-kormány túlélési esélyeit. a kormányzat régóta lappangó válságát jigal horovic pénzügyminiszter robbantotta ki, amikor vasárnap lemondott tisztségéről. ő és párthívei kiváltak a koalícióból, s begin kormánya ezzel kisebbségbe került: a 120 tagú parlamentben begin most csak 58 képviselő szavazatára számíthat.

a kormányzat „szuperhéjai”, az utolsó pillanatban néhány kisebb parlamenti párt támogatását próbálják megszerezni, hogy begin koalíciója legalább hivatali idejét /novemberben esedékes a választás/ kitölthesse és ne kényszerüljön az idő előtti választás kiírására. a miniszterelnök most maga is hajlik arra, hogy mindenképp hivatalában maradjon. hétfői nyilatkozatában - mivel akkor reménytelennek tartotta a koalíció helyzetét - begin még a választás meghirdetése mellett foglalt állást.

a belpolitikai feszültséget tovább élezi, hogy a knesszet egyik arab képviselőjét, hamad abu rabiát - mint ismeretes - hétfőn meggyilkolták. a gyilkosság kapcsán őrizetbe vett hat személy egyike a hadsereg hadnagya.

a palesztinai felszabadítási szervezet menahem begin miniszterelnök hivatalát tette felelőssé hamad abu rabiá haláláért. a wafa palesztin hírügynökség szerint a beduin közösség vezetőjét azért tették el láb alól, mert ellenezte az arab földek kisajátításához vezető törvénytervezetet, s részt vett az arab kisebbség nemzetiségi kongresszusának megszervezésében.

wa ml bs

18.28 140181 1841

-.-

sk0057 4 230 mtik1058

korzikaiak pere - háttér /1.rész/

baracs dénes, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1981. január 14. /mti/ - a francia állambiztonsági bíróság szerda délutánra tüzte ki az 1980. januári bastelicali és ajacciói eseményekkel kapcsolatban vád alá helyezett 17 korzikai autonomista perét. közülük nyolc, mint ismeretes, egy éve a fresnes-i börtönben várja a tárgyalást. az utóbbiak közül hatan két hónapja folytatnak éhségsztrájkot szabadlábba helyezésükért, s ezért nem biztos, hogy olyan erőben vannak, hogy vehetnek a tárgyaláson.

to 207
E

1980. január 6-án bastelica korzikai faluban a sziget autonómiajájért politikai eszközökkel küzdő ugynevezett autonomisták elfogták a f.r.a.n.c.i.a. elnevezésű, tudomásuk szerint a hatóságok támogatásával működő „párhuzamos rendőrség”, két aktivistáját, akik alaposan felfegyverkezve éppen egy merényletre készültek és sajtóértekezleten akarták átadni foglyaikat az állami igazságszolgáltatásnak. a hatóságok nagy rendőri erőkkel megakadályozták a sajtóértekezlet megtartását, mire az autonomisták két foglyukkal ajaccio megyeszékhelyen elfoglaltak egy szállodát. a városban feszült helyzet alakult ki, ennek során a tömegeből egy ismeretlen férfi rálőtt a csendőrökre és egyiküket megölte, majd a csendőrök igazoltatás közben két embert lőttek le és öltek meg „véletlenül”, végül a szállodát megszálló autonomisták megadták magukat és a rendőrségre vonultak, ahol a 39 főnyi csoportból többet letartóztattak, s közülük nyolcat mindmáig börtönben tartanak. a f.r.a.n.c.i.a. vezetőit viszont - noha tiltott fegyverviselés címén vádat emeltek ellenük - szabadon bocsátották.

a bebörtönzött autonomisták ezt követően léptek éhségsztrájkba, s akciójukkal mind a szigeten, mind az anyaországban széleskörű rokonszenvet vívtak ki.

albert ferracci, a francia kp egyik korzikai megyei szervezetének titkára a perrel kapcsolatos nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy a bastelical és ajaccioi eseményekért a hatalom is felelős, s a párt a nyolc autonomista szabadonbocsátását követeli. a korzikai helyzetet nem lehet sem plasztikbombás merénylettekkel, sem elnyomással megoldani, mutatott rá. az autonomisták - fűzte hozzá - maguk is elítélik a merényleteket, bár vannak olyan korzikai csoportok az autonomisták oldalán, amelyek kitartanak az erőszak öngyilkos útján. /folyt./

bd/mh fm bs

18.34 140 181 2345

to

201

--

sk0058 4 230 mtik1059

korzikaiak pere - háttér / 2.rész/

az akciók, a merényletek, akár akarják szerzőik, akár nem, voltaképpen a hatalom érdekeit szolgálják. ferracci rámutatott, hogy a kormány sok ígéretet tett korzika segítésére, ezekből azonban semmi sem lett, viszont a közös piac kibővítése súlyos károkat okoz a sziget gazdaságának.

bd/mh fm bs

18.35 140 181 0352

--

sk0059 4 230 mtik1060

norvégia - taszsz

moszkva, 1981. január 14. /taszsz/ - a taszsz szovjet hírügynökség kommentárban foglakozik azzal, hogy a norvég parlament kedden jóváhagyta azt az egyezménytervezetet, amely szerint több mint tízezer amerikai tengerészgyalogos számára fegyverraktárakat létesítenek norvégiában.

a szovjet hírügynökség rámutat arra, hogy a norvég parlamenti határozat mély aggodalmat és nyugtalanságot okoz norvégia és a vele szomszédos államok közvéleményében. hiszen az egyesült államok ugynevezett „új nukleáris stratégiája”, - mutat rá a taszsz - élesen bizonyítja az amerikai tábornokoknak azt a szándékát, hogy bavatkozzanak a föld bármely részén - többek között észak-európában - lévő országok ügyeibe, és hogy „megelőző csapásként”, készek hagyományos vagy akár atomfegyvereket is alkalmazni. a tengerentúli stratégiák nem véletlenül szemelték ki norvégiát a „gyorshadtest”, egyik egységének elhelyezésére. ennek oka az, hogy norvégia közvetlenül határos a szovjetunióval.

norvégiában olyan fegyverraktárak vannak, amelyek könnyen válhatnak amerikai katonai támaszpontokká. ezekben a raktárakban ugyanis olyan tüzérségi fegyvereket tárolnak, amelyek mind hagyományos, mind nukleáris töltetekkel elláthatók. más szóval ezekben a raktárakban és támaszpontokon könnyen harcászati nukleáris fegyverek is tárolhatók. ily módon - hangsúlyozza a taszsz -

to

201

kétségbe vonhatók a norvég politikának azok az elvei, amelyek megtiltják, hogy békeidőben külföldi katonai támaszpontokat hozzanak létre, illetve atomfegyvereket helyezzenek el az ország területén.

lp fm bs

18.38 140181 1599

-.-

sk0060 4 230 mtik1061

d,urso - össze foglaló

simó endre, az mti tudósítója jelenti:

róma, 1981. január 14. /mti/ - giovanni d,urso elrablói kora délután közleményben tudatták, hogy szabadon engedik tuszukat.

a római operaház környékén hagyott 10-es számú közleményüket az il messaggero című lapnak címezték. ezzel értesre adták, hogy azért kegyelmeztek meg neki, mert az ujság szerdai számában teljes terjedelemben közölte propagandaanyagaikat.

délután az hír járta be az országot, hogy d,ursót már ki is szabadították, és egy római klinikán vizsgálják ki egészségi állapotát. a hírt az olasz belügyminisztérium és a csendőrség főparancsnoksága cáfolta. közölték, hogy eddig még nem találtak d,ursóra. forlani miniszterelnök is várakozással teli nyilatkozatot tett a képviselőház előtt a terrorizmussal kapcsolatos újabb vitában.

az egymásnak ellentmondó hírek sokaságában pillanatnyilag csak az bizonyos, hogy a terroristáknak sikerült elérniük két fő követelésük teljesítését: a szardíniai asinara-börtön bezárását, valamint a trani és a palmi börtönben fogvatartott társaik „kiáltványainak”, közzétételét. mindez arra utal, hogy sikerült megosztaniuk a velük szembe szegülő erők eddig többé-kevésbé egységesnek bizonyult táborát. és ez önmagában is aggasztó jelenség, hiszen arra ösztönözheti őket, s a mögöttük meghuzódó agytrösztöt, hogy folytassák akcióikat.

közleményükből egyértelműen kitűnik, hogy ezt is teszik majd. „nagy győzelemnek”, minősítik legutóbbi terrorakcióik sorát: d,urso elrablását, kihallgatását, fogvatartását, valamint calvaligi tábormok meggyilkolását. az asinara-börtön bezárásáról azt írták,

to

to

hogy „alapvető állomás”, harcuk történetében és „új harci ciklust”, nyit meg, másrészt „rávilágít az erőviszonyok megváltozására a bebörtönzött proletárfoglyok és az állam között,,.

se/mh fm bs

18.55 140181 1847

-.-

sk0061 4 230 mtik1062

eanes felelősketése

Lisszabon, 1981. január 14. /adn/ - antonio ramalho eanes tábormok, az 1980. december 7.-i elnökválasztásokon újra megválasztott portugál államfő szerdán délután a parlamentben letette a hivatali esküt. eanes 1976 július 14.-e óta tölti be az elnöki tisztelet portugáliában.

fm bs

19.01 140181 0318

-.-

sk0062 4 230 mtik1063

iráni, tuszügy

teherán, 1981. január 14. /dpa/upi/afp/reuter/ - szerdán az iráni parlament után az „alkotmányörök”, testülete is jóváhagyta azt a törvényjavaslatot, amely megteremtheti a tuszügy megoldásának feltételeit - közölte a pars iráni hírügynökség. az alkotmányjogi tanács szerepét betöltő testület feladata annak vizsgálata, hogy összeegyeztethető-e valamely fontos állami döntés az iszlám köztársaság alapelveivel.

mint ismeretes, a törvényjavaslat jogi alapot teremt arra, hogy egy „harmadik ország”, - azaz algéria - közvetítő szerepet játsszék irán és az egyesült államok vitájában. a törvényerőre emelkedett javaslat értelmében washington nem köteles azonnal felszabadítani valamennyi, amerikai bankokban befagyasztott iráni betétet. másrészt az amerikai cégek csupán a khomeini hatalomra jutása előtti

to

to

időszakra vonatkozóan támaszthatnak pénzügyi igényeket iránna szemben. az iráni rádió értesülése szerint az egyesült államok vállalta, hogy az amerikai bankokban elhelyezett iráni betétek hetven százalékat átutalja algériába.

washingtonban az iráni parlament döntését „a helyes irányba tett lépésnek” tartják, de - mint arra a külügyminisztérium szóvivője rámutatott - még további eltérések vannak a két fél álláspontja között. e nézetkülönbségek tényét ahmed azizi, az iráni kormányfő szóvivője is megerősítette.

kf ml bs

19.08 140181 1376

-.-

sk0063 4 300 mtik1064

ndk - jugoszlávia

berlin, 1981. január 14. /mti/ - erich honecker, a német szocialista egységpárt központi bizottságának főtárgyalója, a német demokratikus köztársaság államtanácsának elnöke szerdán berlinben fogadta joszip vrhovc jugoszláv külügyminisztert, aki hétfőn érkezett hivatalos látogatásra az ndk-ba. a megbeszélésen mindkét politikus aggodalmát hangoztatta a feszült nemzetközi helyzet miatt, s kifejezésre juttatta, hogy az enyhülés továbbvitele egyaránt érdeke mind az ndk-nak, mind pedig jugoszláviának. honecker és vrhovc elégedetten nyilatkozott a két szocialista ország közötti politikai, gazdasági, műszaki-tudományos kapcsolatok és együttműködés eredményes fejlődéséről.

a jugoszláv diplomácia vezetőjét fogadta werner krolkowski, az ndk minisztertanácsának elnökhelyettese is.

az ndk-jugoszláv hivatalos külügyminiszteri tárgyalásokon - amelyeken az ndk-t oskar fischer képviselte - hangsúlyozták: mindkét ország arra törekszik, hogy együttműködésük a békés európai kapcsolatok szilárd eleme legyen. az ndk és jugoszlávia a kölcsönös tisztelet, a be nem avatkozás és a kölcsönös előnyök alapján kívánja továbbfejleszteni kapcsolatait, attól a szándéktól vezéreltetve, hogy a felmerülő problémákat mindenkor baráti szellemben oldják meg.

ko/gi ba

19.14 140181 1300

to

-.-

sk0064 4 230 mtik1065

rövid hírek

burma - kndk

rangoon, 1981. január 14. /taszsz/ - szerdán hivatalos látogatásra burmába érkezett li dzong ok, a koreai népi demokratikus köztársaság közigazgatási tanácsának elnöke /miniszterelnök/. kíséretében van egyik helyettese, kim du jong, valamint a kndk külkereskedelmi minisztere is. a vendégeket a rangooni repülőtéren u maung maung kha miniszterelnök, u lay maung külügyminiszter és a burmai kormány több más tagja fogadta. a nap folyamán a koreai miniszterelnököt fogadta u ne win burmai államfő.

kirgiz legfelsőbb tanács

frunze, 1981. január 14. /taszsz/ - a kirgiz szszk legfelsőbb tanácsának szerdai ülésén tyemirbek kosojevet választották a testület elnökségének elnökévé. kosojev 1931-ben született. agronómusi képesítéssel rendelkezik. az utóbbi években jelentős párt- illetve tanácsi munkaköröket látott el kirgiziában.

izraeli repülősztrájk

tel-aviv, 1981. január 14. /reuter/ - sztrájkba lépett kedden este az izraeli el-al légitársaság karbantartó személyzete. a munkabeszüntetést, amely miatt a társaság gépei nem tudnak felszállni, az idézte elő, hogy az igazgatóság által javasolt takarékosági terv sérti a kollektív szerződést. a nehéz anyagi helyzetben levő vállalat viszont csak akkor kaphatja meg a beígért állami támogatást, ha szigorú takarékosági programot hajt végre. ez számos járat megszüntetését, több külföldi kirendeltség bezárását és nagyarányú elbocsátásokat jelentene.

fo ba bs

19.17 140181 1483

to

-.-

sk0065 4 230 mtik1066

kína - izvesztyija

moszkva, 1981. január 14./taszsz/ - a pekingi expanzionisták logikája szerint igyekezni kell megakadályozni minden olyan kezdeményezést, amely a béke és biztonság megszilárdítására irányul, és akadályokat gördít peking hegemonisztikus törekvéseinek útjába - írja szerdai számában az izvesztyija. - ez az oka annak, hogy leonyid brezsnyevnek az indiai parlamentben a perzsa-öböl térségének rendezésére tett javaslataira peking a „szovjet fenyegetésről,, szóló újabb rágalomhadjárattal válaszolt.

han nien-lung, kínai külügyminiszterhelyettes pekingi sajtókonferenciáján éles támadásokat intézett az új szovjet kezdeményezések ellen, hivatkozva az indiai-óceán térségében állítólag végrehajtott szovjet csapatösszevonásokról szóló lejáratott propaganda-koholmányokra.

peking szüntelenül hatékony intézkedéseket követel az egyesült államoktól a szovjetunió ellen. ezzel leplezetlenül ösztönzi az amerikai haderő növelését az indiai-óceán térségében, amelyet washington saját érdekszférájának nyilvánított.

világosan látszik - írja az ujság -, hogy peking annak a kalandorpolitikának a folytatására igyekszik rábírní az új amerikai vezetést, amelyet a carter-kormány folytatott.

az amerikai haderő növelésének támogatásával peking a politikai helyzet élezésére törekszik, mivel ez felel meg érdekeinek. nem elégszik meg azonban a másodhegedős szerepével. ennek érdekében pakisztánt kettős céllal kívánja politikájában felhasználni: egyrészt kína dél-ázsiai behatolása első állomásának tekinti, másrészt nyomást kíván gyakorolni indiára, amely a legfőbb akadályát jelenti a kínai expanzionizmusnak ázsiaiban.

kr ba bs

19.23 140181 1679

to

20

--

sk0066 4 230 mtik2001

india - gandhi

uj-delhi, 1981. január 14./taszsz/- indiának az el nem kötelezett országok mozgalmán belüli politikáját továbbra is az együttműködés elvei határozzák meg - jelentette ki indira gandhi indiai miniszterelnök a national heraldnak adott nyilatkozatában. a térség problémáiról szólva kiemelte, hogy amikor afganisztán ügyén „hisztérikus hangulatkeletés,, folyt, india a maga mértéktartó állásfoglalásával pozitív szerepet játszott.

indira gandhi rámutatott: az indiai vezetők többször javasolták pakisztánnak, hogy a két ország kössön meg nem támadási szerződést. a kezdeményezést azonban islamabadban elvetették. pakisztán kinyilvánította, hogy nem tervezi atomfegyver kifejlesztését. reméljük, - fűzte hozzá az indiai miniszterelnök - hogy ez megfeleljen a valóságnak.

kzs ml bs

19.51 140181 0817

--

sk0067 4 230 mtik2002

csád - loméi határozat

lomé/párizs, 1981. január 14./afp alapján/ - a loméi értekezlet szerdán elítélte a libiai csapatok csádi jelenlétét valamint a közép-afrikai ország és libia tervezett egyesítését. a törvényes csádi kormány - mint ismeretes - tagadja az afrikai egységszervezet által összehívott tanácskozás illetékességét és hangoztatja, hogy az ott fölvetett kérdések beavatkozást jelentenek csád belügyeibe.

párizsi jelentések szerint franciaország esetleg „közbelép,, amennyiben a csád északi határainál állomásozó libiai egységek „elindulnának dél felé,, a fenyegetődzést párizsban a nyugatbarát afrikai országok kérésével indokolják.

kf ml bs

19.54 140181 0687

--

to

21

sk0068 4 230 mtik2004

csád - kadhafi

párizs, 1981. január 14. /afp/ - moamer el-kadhafi, a libiai forradalom vezetője szerdán bejelentette, hogy - válaszul a csád határai mentén állomásozó francia erők megerősítésére - feltöltik azokat a libiai csapat egységeket is, amelyek a törvényes csádi kormány kérésére állomásoznak a közép-afrikai országban. hozzátette, hogy a libiai erők elhagyják csádot, mihelyt a francia csapatokat kivonták a közép-afrikai köztársaságból.

benghazi diákok előtt mondott beszédében a libiai vezető megerősítette: libia érvénytelennek tekinti a loméi értekezlet határozatait.

kf bs

20.40 140181 0613

-.-

sk0069 4 230 mtik2005

amerikai szenátus

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1981. január 14. /mti/ - alexander haig tábornok, az egyesült államok kijelölt külügyminisztere szerdán, meghallgatásának utolsó napján válaszolt a szenátus külügyi bizottsága tagjainak további kérdéseire. a kérdezők a leendő kormány külpolitikáját firtatták, s haig az utolsó pillanatig arról igyekezett meggyőzni a törvényhozókat, hogy ez a politika a következő években „következetes, megbízható és előre kiszámítható, lesz.

másfelől haig újra és újra megfogalmazta: elsődleges célja a szovjetunió és a szocialista országok pozícióinak visszavetése a nemzetközi élet minden szférájában és a szocializmus világméretű visszaszorítása.

mint külügyminiszter, „kemény választ, kíván adni majd azokra a szovjet lépésekre, amelyeket „jogtalanoknak, minősít, nem óhajtja javítani az egyesült államok kapcsolatait angolával, felújítja viszont a katonai segítségnyújtást salvadornak. carter, mint ismeretes, azért szüntette meg az amerikai segílyt, mert a salvadori jobboldali terrornak néhány amerikai állampolgár is áldozatul esett.

fo

az egyesült államok számára igen fontos kérdés, hogy nyugat-ausztráliában katonai támaszpontjai legyenek - mondotta egy kérdésre válaszolva haig, aki korábban mind a perzsa-öböl térségével, mind a közel-kelettel, mind pedig koreával kapcsolatban „az amerikai katonai jelenlét növelésének, fontosságát hangsúlyozta.

haig külügyminiszterré történt kijelölésének jóváhagyásáról a külügyi bizottság csütörtökön szavaz.

szerdán a szenátus illetékes bizottsága egyhangulag jóváhagyta james watt belügyminiszteri és james edwards energiaügyi miniszteri kinevezését.

br fm bs

20.51 140181 1727

-.-

sk0070 4 230 mtik2006

osztrák kormány

bécs, 1981. január 14. /dpa, upi/ - az osztrák szocialista párt vezetősége szerdán - bruno kreisky szövetségi kancellár javaslatára - helbert salcher eddigi egészségügyi minisztert jelölte a pénzügyminiszteri posztra. ezzel az ausztriában egyedül kormányzó párt irányt mutatott a kormány - hannes androsch eddigi pénzügyminiszter és alkancellár lemondása folytán szükségessé vált - átalakítására.

az alkancellári posztot fred sinowatz közoktatási és művészeti miniszter veszi át androschtól. az egészségügyi minisztérium élén kurt steyer spö-képviselő lesz salcher utódja.

a kormány hivatalos átalakítására a jövő héten kerül sor.

fm bs

20.53 140181 0683

fo

-.-

sk0071 4 230 mtik2007

brezsnyev-kötet angliában

London, 1981. január 14. /taszsz/ - a „pergamon press”, angol kiadó gondozásában nagy-britanniában kiadták leonyid brezsnyevnek, az szkp kb főtitkárának, a szovjetunió legfelsőbb tanácsa elnöksége elnökének „szocializmus, demokrácia és emberi jogok”, című könyvét.

a gyűjteményes kötet leonyid brezsnyevnek az utóbbi tíz évben ezen témakörökben elhangzott beszédeit és írásait tartalmazza, az szkp kb főtitkára a kötetnek az amerikai és az angol olvasókhöz írott előszavában többek között hangsúlyozza: reméli, hogy ez a könyv kielégíti azokat az olvasókat, akik érdeklődnek a szovjet szocialista demokrácia ismérveiről, s meg akarnak ismerkedni az emberi jogok szovjet értelmezésével, annak szovjetunióbeli megvalósulásával. a megismerés jobb megértéshez vezet, s a kölcsönös megértés országaink és népeink számára már azért is különösen fontos, mert semmiféle, még a legfőbb elvi, történelmi és ideológiai véleményeltérés sem oldható meg nukleáris összeecsapással. egymást megsemmisítve se az egyik, se a másik fél nem bizonyítja be, hogy a demokrácia vagy az emberi jogok értelmezésében övé az elsőbbség.

a könyv angolai megjelentetésével kapcsolatban szerdán rövid ünnepséget tartottak az angol fővárosban, amelyen neves politikai és közéleti személyiségek, parlamenti képviselők között megjelent alex kitson, a munkáspárt elnöke is.

ti ba bs

20.59 140181 1411

-.-

sk0072 4 230 mtik2003

időjárás

uj-delhi, 1981. január 14. /ap/afp/dpa/ - indiában mintegy 190 ember halt meg a legutóbbi kétételes hideghullám következtében. az ország északi államaiba, ahol a nyári hőmérséklet gyakran 45 fok körül mozog, fagypontra zuhant a hőmérő higanyszála. a szokatlanul hideg időjárás főként a hiányosan öltözött hajléktalanok között szedte áldozatait.

japánban súlyos gondokat okoz a zord időjárás, az utóbbi husz évben példátlan mennyiségű hó. mintegy 50 ember meghalt, 200 pedig megsebesült a hóviharakban, amelyek decemberben dühöngtek az ország

fo

középső és nyugati részén. huszonhárom alpinista eltűnt, a meteorológusok véleménye szerint a havazás még néhány napig tart a távol-keleti szigetországban.

az nszk-ban közlekedési fenekadásokat okoz az erős havazás, az utakat borító jégpáncél. észak-rajna-vesztfália és hessen tartományokban több közutat lezártak a hótorlaszok miatt. a brémai repülőtéren négy repülőgép nem tudott leszállni a sűrű hóesésben és az erős szélben.

sm fm bs

21.05 140181 1023

-.-

sk0073 4 230 mtik2008

salvador - amerikai segélynyújtás

washington, 1981. január 14. /mti-afp/ap/ - felújítják a salvadornak szóló amerikai katonai segélynyújtást - jelentette be szerdán délután a washingtoni külügyminisztérium.

sajátos „indoklásul”, azt hozza fel az erről szóló közlemény, hogy a döntés „válasz a gerillák múlt hét végén indított offenzívájára”, amelynek során kiderült, hogy „a gerillák a vártnál jobban vannak felfegyverezve és veszélyeztetik”, a keresztény-demokrata napoleon duarte által vezetett juntát.

az amerikai kormány december elején függesztette fel a salvadori juntának folyósított 5 millió dolláros katonai és a 20 millió dolláros gazdasági segélynyújtást, miután ismertté vált, hogy salvadorban szélsőjobboldali terroristák - a juntának legalábbis bűnös hanyagsága folytán - meggyilkoltak négy amerikai nőt, köztük három apácát.

azóta bizonyos amerikai körök egyre hangosabban sürgették a katonai segélynyújtás felújítását, legutóbb pedig haig tábornok, kijelölt külügyminiszter éppen szerdai szenátusi meghallgatásán kardoskodott amellett, hogy támogatni kell a salvadori juntát.

a gazdasági segélyprogram folyósítását washington december 17-én felújította.

fo

a most bejelentett döntést carter elnök személyesen hagyta jóvá. a felújított katonai segélyprogram keretében az egyesült államok hat helikoptert és egyéb katonai felszerelést szállít a juntának. amerikai katonai szakértőket is küldenek salvadorba.

bs

21.39 140181 1478

--

sk0074 4 800 mtik2009

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-0029-ig

budapest, 1981. január 14. /mti/

sk0001 várható

sk0002 namibia - ensz /1. rész/

sk0003 namibia - ensz /2. rész/

sk0004 rövid hírek:

caracas:	colombo caracasban
new york:	hall kitüntetése
macapa:	262 halott

sk0005 rövid hírek:

algir:	genscher
brasilia:	trudeau
hága:	holland-kina
mexikóváros:	ghali
bologna:	robbanóanyag

sk0006 carter - salt

sk0007 kina-marxizmus /1. rész/

sk0008 kina-marxizmus /2. rész/

sk0009 irán - irak

sk0010 szovjet filmtörténeti ritkaság

4e

sk0011 kenana - ziaul hak

sk0012 1980. legjobb amerikai lemezei

sk0013 salvador

sk0014 salvador /2. rész/

sk0015 d,urso-ügy /1. rész/

sk0016 d,urso-ügy /2. rész/

sk0017 földönkívüliek - kapcsolatteremtési kísérlet

sk0018 lemp pb ülés /1. rész/

sk0019 lemp pb ülés /2. rész/

sk0020 közel-kelet

sk0021 irán - irak - palme /kiegészítés/

sk0022 szuzuki - asean

sk0023 gyorsadtest - tengerészgyalogosok

sk0024 salvador - 2.

sk0025 irán - tuszok

sk0026 nszk - nato /1. rész/

sk0027 nszk - nato /2. rész/

sk0028 nszk - nato /3. rész/

sk0029 portugália

im bs

21.46 140181 1404

--

to

sk0075 4 800 mtik2010

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0030-0057ig

sk0030 rövid hírek:

london:	tengerész-sztrájk
guatemalaváros:	képviselő meggyilkolása
valencia:	emberrablás
nápoly:	víz alatti szobrok
moszkva:	távozó nagykövet

sk0031 időjárás hírek:

havanna:	szokatlan hideg kubában
bukarest:	viharkárok romániában
mexikóváros:	mexikói hideg
madrid:	spanyolország
ottawa:	kanada

sk0032 sziria-libanon /1. rész/

sk0033 szirai-libanon /2. rész/

sk0034 vietnam-burma

sk0035 kania - üzemi párttitkárok

sk0036 psuc vb /1. rész/

sk0037 psuc vb /2. rész/

sk0038 psuc vb /3. rész/

sk0039 kongresszus - háztáji /1. rész/

sk0040 kongresszus - háztáji /2. rész/

sk0041 kgst vb

sk0042 d,urso

sk0043 csád

sk0044 d,urso kiszabadult

sk0045 carter mérlege /1. rész/

sk0046 carter mérlege /2. rész/

fo

sk0047 namibai-konferencia /1. rész/

sk0048 rövid hírek:

luanda:	angola-franciaország
hanoi:	kambodzsa-thaiföld
ramseín/madrid:	amerikai repülőgépek
belgrád:	havazás dalmáciában

sk0049 francia kp /1. rész/

sk0050 francia kp /2. rész/

sk0051 szovjet tévé - salvador

sk0052 mongólia - szovjet vezetők üdvözléte

sk0053 kulturális hírek

sk0054 namibia-konferencia /2. rész/

sk0055 namibia-konferencia /3. rész/

sk0056 izrael - válság

sk0057 korzikaiak pere - háttér /1. rész/

im bs

21.49 140 181 1729

--

sk0076 4 800 mtik2011

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0058-0076-ig

sk0058 korzikaiak pere - háttér /2. rész/

sk0059 norvégia - taszsz

sk0060 d,urso - összefoglaló

sk0061 eanes felesketése

sk0062 irán, tuszügy

sk0063 ndk - jugoszlávia

fo

sk0064 rövid hírek:
 rangoon: burma - knck
 frunze: kirgiz legfelsőbb tanács
 tel-aviv: izraeli repülősztrájk

sk0065 kina - izvesztyija

sk0066 india - gandhi

sk0067 csád - loméi határozat

sk0068 csád - kadhafi

sk0069 amerikai szenátus

sk0070 osztrák kormány

sk0071 brezsnyev-kötet angliában

sk0072 időjárás

sk0073 salvador - amerikai segítségnyújtás

sk0074 tartalomjegyzék 1.

sk0075 tartalomjegyzék 2.

sk0076 tartalomjegyzék 3.

im bs

készült az mti külpolitikai szerkesztőségében:

főszerkesztő: köves tibor

szerkesztette: patak károly
 heitai andrás
 barabás miklós

- v é g e -

21.50 140181 1047

..-

to

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
 Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

budapest, 1981. január 15.

kül.

c s ü t ö r t ö k

sk0001 2 230 mtik1003

carter - bucsubeszéd /2.rész/

„a nukleáris háboru veszélye növekszik annak arányában, ahogy a szuperhatalmak arzenálja mind hatalmasabbá és bonyolultabbá válik, - ismerte el carter. az elnök, akinek hivatali idejében az egyesült államok gyakorlatilag megkezdte a nukleáris fegyverkezési hajszát újabb fordulóját, figyelmeztetett arra a veszélyre is, hogy a következő évtizedekben újabb országok „tucatjai„ kerülhetnek tömegpusztító fegyverek birtokába, ami tovább növeli az atomháboru szándékos, vagy véletlen kirobbanásának lehetőségét.

carter most is az amerikai katonai erő fokozásában látja a háborus veszély csökkentésének lehetőségét, bár némi késéssel beismeri, hogy „azonos elszántsággal kell keresnie az egyesült államoknak és más országoknak az utat a hatalmas nukleáris arzenál okozta szörnyű veszély ellenőrzésére és korlátozására,„

a szokásos szenvedélyességgel beszélt arról, hogy az egyesült államok egyik legfontosabb nemzeti hivatása az emberi jogok védelme „otthon és külföldön,„ de be kellett vallania, hogy „az egyesült államoknak ahhoz, hogy az emberi szabadságjogok általa megtestesített eszméit a világban terjeszthesse, „tökéletesíteni„ kell őket saját házatáján is: a faji megkülönböztetéstől még mindig nem mentes oktatási rendszerben, a megfelelő orvosi ellátás biztosításában, a kisebbségek és a nők elleni diszkrimináció megszüntetése és a munkához való jog garantálása által.

F